

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 via. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 48 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Seidler je šel.

Ministrski predsednik vitez Seidler je v pondeljek, dne 22. julija s celim svojim ministrstvom odstopil. Cesar je odstop sprejel. Za naslednika bo baje imenovan železniški minister pl. Bahahans ali trgovinski minister baron pl. Wieser. To ministristvo bo samo začasno. V jeseni se bo potem sestavilo stalno ministristvo. Seidler je moral rad ali nerad odstopiti, ker je bila velika večina drž. zbora proti njemu. Seidlerjevi vladi ni maral državni zbor dovoliti začasnega proračuna in ne dati dovoljenja za najetje vojnih posojil. In zakaj? Seidler je odredil preganjanje Jugoslovancev, njegeva vlada nam je prepovedala zborovanja, Seidler je dovolil nemškutarjem romanje na Dunaj. Seidler je hotel odtrgati Slovence od ostalih Jugoslovancev in nas izročiti na milost in nemilost Nemcem. Seidler je delal s svojo vlado na to, da bi se po slovenski zemlji zgradil vsenemški most do Adrije, z eno besedo: Seidler je bil eden največjih sovražnikov Jugoslavije. Seidler je enako nastopal tudi proti drugim Slovanom. Lepo češko deželo je razdelil v okrožja, kakor so zahtevali Nemci, kljuboval je Poljakom, njegova vlada je ustavljala slovanske liste in na važna mesta v slovanskih krajih nastavljala same zagrizene nemške uradnike. Kratko rečeno: Seidler je bil agent vsenemške klike, ki je hotela Slovane v Avstriji popolnoma podjarmiti Nemcem in nas izstrebili. Seidlerjeva vlada tudi ni storila nobenega resnega koraka za mir, ker so tako zahtevali vsenemci, bratci naših nemškutarjev. Pod

Seidlerjevo vlado je tudi naš kmet najbolj občutil nasilnosti raznih rekvizicij. In sedaj je ta Seidler vendar le moral iti. Vrgla ga je slovanska večina. Slovani pa smo še ostali.

Državni zbor.

Dne 16. julija se je sešel državni zbor, brez vladne večine. Opozicija, ki jo tvorijo Čehi, Jugoslovani, Poljaki, nemški socialni demokrati in 4 Italijani, šteje 247 poslancev, vladna manjšina pa 210 glasov. Ob otvoritvi je govoril ministrski predsednik dr. pl. Seidler. Glede zunanje politike se je skliceval na izjave grofa Buriana, ki se popolnoma krijejo z nemškim stališčem in so vse prej nego miroljubne, glede notranje politike pa se je odkrito in brezpogojno postavil na stran nemškonacionalnih strank in rekel, da gre Nemcem v Avstriji prednostno stališče pred drugimi narodi; Nemci so navdušeno ploskali. Vlada je med drugim predložila zakon o splošni delovni dolžnosti za časa vojne in mirovne pogodbe z vzhodnimi deželami. Čehi so vložili predlog za obtožbo Seidlerjevega ministristva, ki jo je podpisal tudi Jugoslovanski klub. Jugoslovanski klub je vložil veliko število interpelacij, med temi interpelacijo glede preganjanja Jugoslovancev. Za takojšnjo uvedbo mirovni pogajanj, o razširjenju zveze z Nemčijo, o protustavnem sklepu vzhodnega miru itd. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril v prvi seji dr. Verstovšek. Zbornica je sklenila, da se takoj prične prvo branje šestmesečnega začasnega proračuna. Dne 17. t. m. se je vršila 2. seja; zastopnik Poljskega kola dr. Tertil je izjavil, da hočejo Poljaki, naj se sklene mir od naroda do naroda, ostro je obsodil Seidlerjev govor. Italijanski Conci je izjavil, da bo glasoval proti proračunu in za obtožbo ministrov. Dne 18. t. m. je zbornica nadaljevala proračunsko razpravo. V imenu Jugoslovancev je podal izjavo dr. Smolaka, ki je navdušeno povdarjal, da smo Slovenci voditelji vseh Jugoslovancev v pravičnem boju za naše osvobojenje.

Krvava bitka ob Marni.

Ko smo pred tedni umaknili svoje čete z desnega brega reke Piave na levi breg, nam je ta umik razno vsenemško časopisje Nemčije zelo zamerilo, češ, naš umik so povzročile razne obsodbe vredne okolščine, za katere bi se bilo moralo že vnaprej vedeti in računati na nje.

Pribito je, da se je naš umik vršil vsled raznih vremenskih razmer. Reka Piava in njeni pritoki so vsled neprestanega deževja tako narasli, da so izstopili iz strug ter poplavlili vso beneško ravan. Kakor daleč je segalo oko, je bilo vse pod vodo. Čeprav so vsrajale naše čete do zadnjega in je bilo njih zadržanje naravnost občudovanja vredno, je bilo vendar umevno, da je bil sklep našega vrhovnega armađnega vodstva umesten, umakniti pravčasno čete iz ogroženih postojank. Da smo imeli pri tem umiku izgube, je pač umevno, toda pribito je, da ni zmagal Italijan s svojim orožjem, marveč so zmagale neizprosne naravne sile, proti katerim je vsak človeški odpor zamen. Pribito je pa tudi, da je naša odporna sila ob laški fronti nezlomljena. Če pa sedaj napoveduje italijansko časopisje ofenzivo italijanskih čet proti naši fronti, nas tako prerokovanje ne more spraviti iz ravnotežja, saj smo že navajeni iz prejšnjih italijanskih ofenziv in vemo iz lastne skušnje, da so se vsi dosedanja italijanska navali razbili, kakor peneči morski valovi ob skalnatem obrežju, ob junaštvu naših vlasti jugoslovanskih čet.

Dne 15. julija je na pričela Nemčija z novo ofenzivo na francoskem bojišču in sicer med rekama Aisno in Marno. Po poročilu švicarskih listov je bila nemška ofenziva skrbno pripravljena. Znano je, da pošila Amerika v enomer svoje čete v Evropo in sicer v ogromnem številu. Iz poročil ameriških listov je razvidno, da je bilo do dne 1. julija 1½ milijona ameriških čet na francoskem bojišču. Meseca junija je poslala Amerika 280.000 mož v Evropo, a za mesec julij je pa določenih čez 300.000 mož. Sprito teh dejstev je bila Nemčija prisiljena, da prejkoslej, torej še predno bi prišle v poštev nove ameriške čete, izsili odločitev na francoskem bojišču, kajti vsak zamujen teden pomenja za četverosporazum ojačenje in okrepitev, nasprotno pa za Nemčijo vedno manj upanja na končno zmago.

Usoda uoge družine.

Včasih priobčijo časniki živitopise slavnih mož. Danes hočem priobčiti v vašem listu nekrolog uoge rodbine naše vasi.

Spoznala sva se in vzela, kakor se to navadno godi med ljudmi. Bila sta menda obadva lepa, vsaj tako so rekli ljudje, bila sta zdrava in močna, drugega pa nista imela nič.

„Če vrabec sme iskati si družice,

kdo to človeku brani bi kanil?

Naravne, pravijo, so to pravice.“

Živela sta dobro in slabo, a slabo bolj kakor dobro, kot je že v navadi v delavskih rodbinah. Čez nekaj let skupnega življenja je zapustil naš svet mož — rodbinski oče. V cerkveni knjigi je samopri-pomnjen dan, kdaj je umrl in opazka: se je obesil.

Ljudje pa vedo na kratko povedati sledeče:

Bil je pijan in v pijanosti je obležal na cesti sredi vasi. Prišli so poredneži in so ga z abnom namazali po hrbtu. Ko se je zbudil in vstal, so se nabrali okrog njega otroci in se mu smejali, ker je bil tako zaznamovan. Bilo ga je tako sram, da je šel in se obesil.

Ostala je žena z otroci. Pobirala je po vaseh jajca, maslo in drugo ter nosila prodajati v Trst. Takrat še ni bilo železnice iz Stanjela v Trst in hoditi je morala peš. Ko so otroci odrasli, so morali služiti.

Prva hči je šla služiti v Trst, ostala tam, došla tam nezakonskega otroka in ga prinesla materi, potem se pa vrnila v mesto ter se je izgubila poponoma, da nikdo ne ve zanjo.

Druga hči je šla tudi služiti v Trst, držala se je prav pošteno, bila je članica Marijine družbe, delala je pridno po vseh službah in bila priljubljena, dobila je tiko ter prišla umret domov.

Tretja hči je ostala v domači vasi in je služila za kmetko dekle. Poleti, dokler je delo, je bilo nekaj jela, pozimi pa, kdo bo držal dekle, če še sam nima kaj jesti. Bila je tudi nekoliko slaboumna, bal se je ljudi. Prišla je torej domov k materi, pa med vojsko je malo jesti, od treh kilogramov moke, koikor da približno vlada na osebo, je težko živeti. Poprej močna oseba je stradala in hirala ter slednjič umrla — na mrliško oglednem listu stoji zapisano: sušica, ljudje pa govore bolj po domače: lakota.

Edinega sina je mati dala učiti ključavničarstva. Kar si je prislužila, ko je na glavi nosila jajca in maslo v Trst, je plačala za sina, da bi se izučil in ji potem pomagal.

Izučil se je res, med tem je pa — ravno, da je dokončal nauk — izbruhnila vojska in moral je na fronto.

Mati je prosila, da bi se ji priznala vzdrževalna. Prošnja je bila odbita, češ, da ni sin vzdrževal matere, nego mati sina.

Naziranje komisije je bilo vsekakor napačno, in neugodno v smislu postave. Ne gre, kdo je bil rževatelj pred vojsko, ampak kdo je moralni vzdrževatelj ob casu, ko je doučnik pri vojakihi.

Pred vojsko je mati vzdrževala sina, ker takrat je bila sama dela zmožna, a sin ni mogel nič zaslužiti. Sedaj je sin v položaju, da bi lahko vzdrževal mater, a mati ni dela zmožna. Torej je on vzdrževatelj, dasiravno vsled poklica ne more vzdrževati in ravno zato ga mora odškodovati vlada. Gospodje so pa bili drugačnih nazorov in priložbe ni bilo nobene.

Ženska je prišla na stroške občine, a občina sama ni producent in ni mogl dati živeža. Plačala je iz občinske blagajne one kilograma moke, katere je dala vladi. Več ni mogla in tudi ni bila dolžna storiti. Saj ima sina pri vojakihi, pa naj jo vzdržuje vlada.

Ženska je zbolela, dobila je jetiko, po domače kakoto in teklo n je iz nog, istotako je zbolel otrok, in mu je teklo iz nog, a poslednja hči je ležala v bolnišnici na smrt bolna.

Med tem smo se dve leti pravdali za vzdrževalnino ter delali vedno nove prošnje. Slednjič se je po čudnem naključju vendar le posrečilo dobiti vzdrževalnino.

Mati je pregledovala obleko, katero ji je poslal sin, predno je odšel k vojakom. V obleki najde zašito pismo in nekaj denarja. V pismu jo tolaži in obeta, da bo vojska trajala samo nekaj mesecev, a potem se pa zopet vrne in bo popolnoma za njo skrbel. Denar je bil pa prvi denar, katerega je prislužil kot ključavničarski pomočnik.

To se je priložilo novi prošnji in na tej podlagi se je ženi priznala vzdrževalnina.

Denar je prišel nekaj dni pred njeno smrtjo! Rabiti ga ni mogla več. Žena, ki je stregla v zadnjih dneh, ga je prinesla župniku:

Z ogromnimi silami je Nemčija dne 16. julija navallila na četverosporazumove armade med rekama Aisno in Marne. Nemški naval je bil naravnost strahovit. Nemcem se je posrečilo predreti prve sovražne obrambne črte in udreti v druge, da posrečilo se jim je celo prodreti do reke Marne in še celo poslati velike dele svojih armad v noči od 17. na 18. julija na južni breg reke Marne. Toda zgodilo se je nekaj, česar Hindenburg ni pričakoval. Vrhovni poveljnik četverosporazumovih čet, francoski general Foch, čegar zmoglosti kot vojskovodja nikakor ne gre podcenjevati, je hipno zbral rezervno armado 71 divizij, med temi 300.000 mož ameriških čet ter začel od vseh strani pritiskati na nemške čete, ki so se nahajale na južnem bregu reke Marne. — Hindenburgu ni preostajalo ničesar drugega, kakor umakniti v noči od 19. na 20. julija svoje čete z južnega brega na severni breg reke Marne. O izgubah na obeh straneh molčijo poročila, da so pa bila ogromna, je jasno kot beli dan.

Nizozemski listi pišejo, da je v tej nemški veleofenzivi in četverosporazumovi protiofenzivi padlo na obeh straneh na stotisoče mož in vsa poročila soglašajo, da v svetovni zgodovini ni znane bitke, ki bi bila zahtevala več človeških žrtev. Kakor ravno sedanja nemška veleofenziva in četverosporazumova protiofenziva ob Aisni in Marni.

Kar je bil za Avstrijo umik ob Piavi, je zdaj nemški umik ob Marni, toda z razliko, da so naše čete prisilile k umiku naravne in vremenske sile, ne pa sovražno orožje, dočim je vladalo ves čas borbe ob Marni krašno vreme in je le premoč četverosporazumovih čet ter spretnost vrhovnega poveljstva četverosporazumovih armad prisilila Hindenburga k umiku ob Marni — kljub najlepšemu vremenu. Angliška, francoska in ameriška poročila soglašajo, da prinese ta teden odločitev na zapadnem (franco-skem) bojišču.

Govornika Jugoslovanskega kluba v drž. zboru.

V proračunski razpravi zadnjega tedna sta govorila poslanca Jugoslov. kluba dr. Verstovšek in dr. Smolaka.

Dr. Verstovšek je imel velepomemben govor, ki je bil temveč vrednosti, ker so govornika poslušali zastopniki vseh nenemških strank. Žal, da ne moremo objaviti celoga govora, ker bi nam gotovo tudi cenzura ne pripustila. Cel govor je bil huda obtožnica Seidlerjevega ministrstva in vsenemških nacionalnih kričavcev. Vlada je kriva neznosnega položaja, ker se ne bavi z mirovnim vprašanjem. Vsi narodi, vsi sloji ljudstva zahtevajo le mir in le samo mir. Toda vlada je dosedaj storila za mir le to, kar se ji je dovolilo iz Berolina. Druga obtožba je bila naperjena proti vladi radi slabe prehrane in preskrbe ljudstva.

Nadalje ožigosa dr. Verstovšek brezbriznost ministrov, ki lepo sedijo v velikih dunajskih palačah. V vseh državah se že vršijo posvetovanja o pripravih za bodoče gospodarstvo, samo v Avstriji se nikdo izmed vlade ne zmeni za bodočnost našega gospodarstva. Vlada ne utegne se baviti s temi velevažnimi življenjskimi potrebščinami, ker tuhta le na povelje vsenemških krogov dan na dan, kako bi tlačila slovenske narode, zlasti Jugoslovane. To je tudi njeno edino delo v teh resnih časih. Govornik opisuje preganjanja iz letošnjega leta, označi postopanje vlade nasproti Slovincem in biča ukrep glede avdijske Stajerčijancev. Nato dokaže na podlagi člankov v

Ta denar sem našla pri ranici. Vzemite ga in berite za njo maše za mir njene duše. Nič priida in tnela v življenju, naj ima vsaj po smrti večni mir.

Dr. L. L.

Ozdravljen pretepač.

Cesar Frano ni maral častnikov, ki so iskali svoje časti v tem, da so se izkazovali v dvobojih — take je pošiljal cesar brez vsakega usmiljenja ven na kmete. Usoda je doletela mladega pretepača, člena zelo ugledne hiše. Moral je na granico v Ogulin. Prišel je zvečer v majhno gnezdo in se je vse del v krčmo, ki pač ni bila podobna dunajskim gostilnam. Sedel tako in pase v sebi svojo jezo. V drugem kotu krčme je sedel star gospod od vojašine. Svojo janko je imel kar odpeto, kadil je iz velike pipe, pil iz bokala in bulil v svečo.

Mladi gospod si je mislil: Aha, to bo moj novi stotnik.

Gnan od svoje pretepaške nрави, se je podal z naglimi koraki k staremu in mu stresel s znač za- ničevanja pepel svoje smodke na plešo.

Nato se je vrnil na svoj prostor. Kakor da ni bil razžaljen nikogar. A tudi stari stotnik. Mladi se je nasmejal, češ: Prišel sem res v krasno hišo! Kaki možje!

Stari pa je radil, dokler ni izkafil pipa. Vstal je in se prižgal poljski in avstrijski, nato v roki, ob mlačnega. Obrnil je glavo in čisto od spanta se glava.

nemških listih in na podlagi govorov na raznih vse-nemških Volkstagih „domoljubje“ naših vse-nemcev in nemškutarjev ter dokazuje z dejstvi, odkod je izvirala gornja proti našemu ljubemu cesarju in cesarici. Ti dokazi so osupnili nemške zastopnike, da so se kar penili jeze in dasiravno so trije nemški govorniki Marekhl, Barbo in Malik se pečali z Verstovškovim govorom, si niso upali izpodbijati navedenih dejstev. Dr. Verstovšek so čestitali na tem govoru zastopniki vsenemških strank.

Drugi jugoslovanski govornik je obravnaval naše jugoslovansko vprašanje in dokazal na podlagi zgodovinskih dogodkov, da so Slovence, Hrvate in Srbe na jugu smatrali vedno kot eno pleme in kot tako pleme mora biti celotno v Jugoslaviji. Posebno je vzbudilo pozornost njegovo izvajanje o Slovincih. Govornik kot dalmatinski Hrvat povdarja, da se bodo Hrvati in Srbi branili do zadnjega moža, če bi katerakoli vlada hotela odcepiti Slovence od Hrvatov in Srbov. Slovenci so na jugu med narodi vodilni, ki imajo vse najboljše lastnosti in so najbolj nadarjeni in zmogni. Zaradi tega ne morejo Hrvati nikdar privoliti, da bi se izročili Slovenci — nemškemu žrelu! To tem manj, ker se ima ves jug od Boke do Balkana zahvaliti le Slovincem, da se ljudstvo zaveča, da je začelo samostojni misliti in ne odjenja od svoje zahteve po samostojni svobodni Jugoslaviji.

Vinski davek zopet straši.

Nemškonacionalni finančni minister Wimmer si je zmisllil, da bi bilo začetkom sedanjega državno-zborskega zasedanja prav umestno uvesti vinski davek. Misli si namreč s svojimi nemškonacionalnimi pajdaši, da bi bilo dobro uvesti ta visok davek, ker bi zadel najbolj Jugoslovane kot vinogradnike. Toda zmotili so se neprijatelji slovanskih vinogradnikov:

Zadeva ne gre tako gladko. Slovenski poslanci so dobili močno oporo v čeških, poljskih in socialdemokratskih zastopnikih in so že v četrtek, dne 18. t. m., preprečili razpravo o tem davku v finančnem odseku. Upamo, da se bo še ta teden — preprečila ta nakana vlade in s tem se bo tudi vsaj za nekaj časa zavlekel od vlade in Nemcev predlagani vinski davek.

Nemški nacionalci, radikanci, vsenemci in kakor se že sploh imenujejo vsi naši neprijatelji v nemškem taboru z nemškimi krščanskimi socialci v red, bi samo na ljubo vladi radi upeljali visok vinski davek. Kaj pomaga, če pošilja n. pr. gornjerad-gonski Wratschko papirnate proteste okoli po svetu, poslanci Stajerčijancev: Markl, Malik, Barbo, Lučevnik in drugi pa že komaj čakajo, da bi z ogromnim novim davkom obremenili in s tem tudi ugonobili vinogradnika. Stajerčijanci, ki ste romali na Dunaj protestirati proti svobodni Jugoslaviji, le primate vaše nemške poslance za ušesa. Na ljubo Seidlerjevi nemškonacionalni vladi hočejo naprtili vinogradnikom velik davek, katerega se ne bi mogli menda nikdar več znebiti. Nemškim poslancem pač ni za svoje volilce, ne za blagor vinogradnikov, ampak oni bi samo radi držali Seidlerjevo protislovansko vlado in ji z dovolitvijo novih davkov pomagali iz blata.

Nemčurji pa radi tega svojim poslancem še za- merili ne bodo. Saj sami tudi niso boljši. Kakor sami niso na Dunaju zinili besedice o potrebi miru, tako tudi njih poslanci ne bleknejo ne črke o miru. Ti ljudje hočejo, da se vojska Nemčiji na ljubo na- daljuje in zategadelj je tudi treba, da se ljudstvu še nalagajo nova bremena. Naši nemčurji pa so slepi,

Ta je skočil in vpil: „Gospod, vi se preveč predz- nebi!“

„No, no“, ga je miril stari stotnik v slavni graničarski nemščini. „Jaz sem mislil, on pride iz Dunaja in je moj nadporočnik. Jaz ubogi graničar sem se hotel naučiti nove manire, menil sem, ker mi je stresel pepel na glavo, da je to običajni pozdrav med častniki na Dunaju.“

Grof se je tresel jeze. Vzel je svečo raz mizo in potisnil graničarju v roko in žvenketal do druge stene. Od tam je pomiril in vpilnil s strelom luč kriče:

„Sedaj vidite, gospod stotnik, po čem je mast. Užalili ste me in jaz zahtevam, da se bijete takoj z menoj!“

„Rad, gospod brač“, je prižgal mirnodušno stari graničar svečo in jo potisnil grofu v roko, — „jaz se bom bil z vami. Ali vi ste že streljali, zdaj pridem jaz na vrsto. Dajte mi drugo pištolo in stojte mirno!“

Nerodno se je zibal stotnik k zidu, nerodno je maril, stara roka se je tresla.

Grof je prebledel in zakrčkal: „Ali gospodine stotnik, saj ne znate streljati!“

„Seveda ne znam“, je nerodno dobronamerno stotnik, pa se hočem naučiti.“

Grof je sklepetal z zibom in se zagnal naprej na stop. Stotnik je plesnil svoj čeljust in odšel.

Zinjal se je jazl gospod plesni postopoma pri se- stavljanju.

in ne vidijo in ne slišijo, ampak so tako zagamani v svojo nemškutarijo, da bi slavili tudi vsakega vse-nemškega hujšaka, ki bi jim zažgal hišo — če bi le kričal, da je velik nemški prerok.

Cvetke rekvizicije živine.

(Piše kmet iz mariborskega okraja.)

Živinorejci smo uboge pare. Fišerjevi nakupo- valci delajo z nami kakor svinja s plevami. Gorje tistemu, ki se ne zna na ta ali drugač način prikupiti oblastnim gospodom. Povsod sicer ni tako, a reveži, stokrat reveži smo tam, kjer pašuje kak naš nepri- jatelj kot nakupovalec. Ker nobena prošnja pri Fi- šerju, ne pri graški vnovčevalnici nič ne pomaga, sem primoran se obrniti potem časopisja do javnosti in okrajnega glavarstva da bodo videli, kako se po- stopa z nami slovenskimi kmeti.

Najprvo poglejmo, kako izgleda tisti instru- ment, ki se mu pravi „dvojnica mera.“ Meni so vzeli zadnje vole in mi pustili samo 1 kravo, 1 teličko in 1 tele. Posestva imam nad 20 oralov. Sedaj le obde- luj, če moreš, svoje njive! A kaj to mar g. nadzor- niku in njegovemu nakupovalcu! Moj sosed pa ima še vedno 12 glav ivine, čeravno mora za isto kupo- vati krmo. Kako se je pri njem zasukal oni čudni instrument, mi je in ostane uganka.

Drug slučaj: Uboga posestnica s posestvom o- koli 18 oralov zemlje, ima moža na fronti. Vzeli so ji že oba para volov. Posestvo je hribovito. Obljubi- li so ji vprežno kravo. Sirota je bolj omejena, si ne ve sama nič pomagati. Ali mislite, da so ji dali ob- ljubljeno kravo? Kaj še! Posmehujejo se ji, ko toži, da ne more obdelati posestva, ne pridelkov spraviti pod streho. Kaj bo rekel mož, ko bo našel ugonob- ljeno posestvo? Druga žena, vdova, ki zna jeziček bolj rabiti, pa je dobila za stare vole celo lepe in mlade voličke, dasiravno jih ne rabi tako nujno. Če pa pride revež se pritožiti ali prositi k nadzorniku, pa se ga kratkoma zavrne. Odkrito povedano: Za uboge ljudi ima pravica zavezane oči ...

Poznam prijatelja v sosedni občini, ki se je pismeno obrnil do nekega poslanca. Ko je nakupova- lec to zvedel, je rekel: Ker si se pritožil, boš moral dati svoje vole, sicer bi ti bili pa ostali. Torej se prositi ali pritožiti se ne smemo, ker se s tem čuti- jo nekateri nemški gospodje užaljene!

In potem, poglejte na dan prevzemanja živine na sejmšče v Mariboru, v Rače, v Bistrico ali na Pesnico! Cela tropa mesarjev, večinoma dobroreje- nih nemčurjev, se vsuje in „kontrolira“ cenitev ži- vine. Krik in vik ljudi, ki so neizmerno obogateli v vojnem času na račun kmetskega ljudstva, se razle- ga daleč naokoli. Nesramne psovke, pravo mesarsko zabavljanje in zbadanje leti na nas. In ali mislite, da se kdo zavzame za nas, ki smo s težavo zredili živino? Kaj še! Tisti, ki bi nas morali braniti, se- dijo pri mastni pečenki in litru sladkega vina, ti kmet pa le čakaj cel dan pri svoji živini na dežju, maru ali pekočem solcu. To so razmere, da se Bogu smili! Vprašam: Okrajno glavarstvo, kje si, da mirno gledaš, kako se mestni bogataši in razni drugi trebušniki norčujejo iz kmetskega ljudstva. Zahtevamo, da se tem krivičnim in kričnim razme- ram pride v ožem.

Naše potrpežljivosti bo prav kmalu konec!!

Krompir, seno in slama.

Na mnoga vprašanja glede zasege in cen se- na, slame in krompirja objavljamo po uradnih dolo- čilih:

Z naredbo urada za ljudsko prehrano je dolo- čena zaplomba letošnjega krompirja. Zaplomba sto- pi takoj v veljavo in zadeva tudi zgodnji krompi- r. Urad določa času primerno, katere množine krompi- rja se imajo oddati za prehrano prebivalstva, čet in v industrijske svrhe. Kakor hitro je dosežena le- ta množina, preneha zaplomba. Kljub zaplombi se pre- pusti kmetovalcem za prehrano svojcev, delavcev in uslužbencev potrebni krompir, krompir za seme in z določenimi omejitvami za človeško prehrano nes- posobni krompir za krmo. Tudi se morejo navzlic za- plombi pod pogoji, katere je prehranjevalni urad že priobčil, sklepati pogodbe za prodajo krompirja. Za prevzetje zaplenjenega krompirja so poklicani samo nastavljenici vojnoprometnega zavoda. Oddaja krom- pirja je vezana na uporabljene izkaznice in se v mestih z nad 10.000 prebivalci dodeli določenim od- čajalnicam. Najvišja cena pridelovalca za krompir, ki se odda do 5. julija prostovoljno, se določa na 100 K za meterski stot. Po preteku vsakih 12 dni se zniža ta cena za 16 K, tako da bo dne 4. septembra v veljavi najvišja cena 20 K. V teh cenah je obse- žena nagrada 5 K za meterski stot za prostovoljno oddajo. Ako se ne izvrši prostovoljna oddaja, se a- porabi v naredbi dne 8. marca 1917 določena najvi- šja cena 15 K, ki se pri prisilnem odvzetju krompi- rja zniža za 20%, torej na 12 K.

Za seno in slamo morajo po odreditvi urada za ljudsko prehrano z dne 3. junija 1918, drž. zak. št. 118, plačati potrebne Posredovalnice za krmo pri- stojno samo in slamo pridelovalcu za vs. stot in skladno določeni skladni cenah, ki za seno vsaki vrsti

25 K, 2. za rženo škopno slamo (s cepmi zmlačeno slamo) 14 K, 3. vse druge vrste slame 12 K. Te cene veljajo za zdravo, suho, nezamazano, nezaprano in nesprieno blago. Ako blago tem pogojem ne ustreza, se odračuni primeren odbitek od prevzemne cene. Ako se o višini tega odbitka ne moreta zediniti oddajalec in prevzemnik, razsodi okrajnoglavarstvo po zaslišanju izvedencev. V tem slučaju mora podružnica plačati pri prevzemu kupno ceno, katero je ponudil prevzemnik. Proti razsodbi okrajnega sodišča se lahko v teku 8 dni pritoži. Proti razsodbi II. stopnje ni nadaljnjega pravnega pripomočka. Oddajna dolžnost se vsled sodnijskega postopanja ne odloži. Za stiskano slamo in seno se priračuni prevzemni ceni za meterski stot K 3.20, pri čemer so vračunjeni stroški za žico ali drugo vezivo. Za dovoz sena in slame iz skednja (kopie) do poslovnice za prijavo se plača 1 K, ako ni odjemalnice oddaljena nad 5 km, za vsaki dalje načeti kilometer se plača 2.5 v. Vse druge odškodnine, ki so v zvezi s prevzetjem, z dovozom in nakladanjem zasežene blaga, določa urad za ljudsko prehrano sporazumno s poljedelskim ministrstvom. Pri oddaji tužemskega sena ali slame potom Posredovalnice za krmno ali njenih podružnic se priračunijo k prevzemnim cenam odškodnine in pribitki, po potrebi tudi voznina in stroški za razdelitev. Ako kakovost od podružnice, oziroma od njenih pooblaščenecv oddane blaga ne odgovarja pogojem glede dobrine, se primeren odbitek od te oddajne cene odračuni. Ako se o višini tega odbitka oddajalica in prevzemnik krme ne moreta zediniti, razsodi komisija izvedencev borze za poljedelske pridelke onega upravnega okoliša, v čigar obsegu se je blago oddalo in če komisije veščakov v dotičnem upravnem okolišu ni, — razsodi komisija veščakov borze za poljedelske pridelke na Dunaju. Odredba je veljavna od 5. junija 1918.

Kako je v Rusiji?

V Rusiji vladajo razmere, o katerih se lahko reče, da se danes ne ve, kako se utegnejo spreminjati čez noč. Iz razvalin Rusije se še vedno dviga v zrak dim in požar.

Koncem meseca junija je prišlo čisto čisto, da je bil bivši ruski car Nikolaj umorjen. Vest o umoru se sicer takrat ni obistnila, toda postala je sedaj resnica, kajti bivši ruski car Nikolaj je bil na povelje sovjeta Uralskega dne 16. julija v Jekaterinovem v Južni Rusiji ustreljen.

Umorjen je bil torej od revolucionarcev iz strahu, da ne bi prišel živ v roke češko-slovaškim četam, ki v Sibiriji zmagovalno in katere podpirata japonska in angleška vlada.

O sedanjih ruski vladi se ne more reči in tudi ne prerokovati, kako dolgo bo ostala na krmilu. — Četverosporazum je sklenil, da poseže z oboroženo silo v notranje razmere Rusije. Anglija je poslala v Belo morje ob severni evropski Rusiji veliko število vojnih ladij in je na polotoku Kola ob Murmansk obali izkrcala 10.000—20.000 mož, s katerimi je zasedla važno Murmansk železniško progo ter važno rusko pristanišče mesto Archangelsk. Anglija namerna očividno prodirati s svojimi četami dalje proti jugu in sicer proti Petrogradu, kar bo sterila tem lože, ker prodira ob železnici in ker so razmere v Rusiji tako zmedene, da ne utegne trčati na noben resen odpor.

Nadalje je četverosporazum dal Japonski poltlastilo, da sme ukorakati s svojimi četami v Sibirijo ali celo v evropsko Rusijo, da napravi tamkaj red ter da odstavi sedanjo rusko vlado. Kdor bi torej mislil, da je konec homatij v Rusiji, bi se zelo motil. V Rusijo prodirajo sedaj na severu angleške, v Sibiriji pa japonske čete. Ker je Japonska sprejela četverosporazumovo ponudbo, da ukoraka v Sibirijo, je neva vojna med rusko vlado in Japonsko neizogibna.

Odveč bi pa bilo že sedaj odgovarjati na vprašanje, kakšen bo končni izid te vojne. Rusija je zmotraj popolnoma razdrapana in nesposobna za vsak resen odpor. Na vsojo pozorišče pa stopa nova, siveža in močena velesila — Japonska, ki je že v rusko-japonski vojni pokazala vojne zmognosti, kakoršnih ji ni nihče pripisoval.

Japonske čete že korakajo v Sibirijo. Končna usoda Rusije utegne biti dvojna in sicer bo Rusija ali bolj razkosana, kakor je že sedaj, ali pa bo sedanja vlada strmoglavljena in bo prišla na krmilo vlada, ki bo hotela imeti nazaj vse dežele, katere ji je Nemčija odvzela, oziroma katere so postale samostojne države, kar bi pa ne pomenjalo nič drugega, kakor pričetek novih vojn z Rusijo. Četverosporazum, posebno Anglija pa hoče tiseči, da bo morala Nemčija poslati na vzhod mnogo svojih čet. Odzvati jih bo morala na Francoskem in tako bo zmanjšala svojo moč na zahodu.

Francosko bojišče.

Nemški ofenzivi dne 16. julija, o kateri se je nemški četam posrečilo prebrati reko Marne in izkazati del svojih zmoglosti na polju franc. Marne, je

dne 18. julija sledila protiofenziva četverosporazumovih čet. V hudih bojih se je četverosporazumovim četam posrečilo prisiliti nemške čete, da so morale izprazniti južni breg reke Marne. Izgube v teh bojih so bile na obeh straneh ogromne. Četverosporazum je po nemških poročilih baje izgubil 5—6 divizij. — Boji ob Marni so sedaj dobili nekoliko milejšo obliko. Le ob izlivu reke Ourcy v Marne se še vrše hudi boji. Na ostalem delu fronte razmeroma mirno.

italijansko bojišče.

Na italijanski fronti od časa do časa hudi artilerijski boji. Iz premikanja čet, iz raznih poizvedovalnih sunkov in številnih zračnih poizvedovalnih poletov je sklepati, da se Italijani pripravljajo na novo ofenzivo.

Sovražna ofenziva v Albaniji.

Na albanskem bojišču je postalo živahno gibanje. Vsled premoči italijanskih čet smo bili prisiljeni, da smo umaknili naše čete na ozemlje gornjega dela doline Devoll.

Razne politične vesti.

Državni zbor. Na dnevnem redu ponedeljkove seje je bil predlog poslancev dr. Stranjskyja, dr. Korošca in tovarišev, da se dvigneta ministrski predsednik dr. Seidler in bivši notranji minister Togenburg na zatožno klop. Poročevalec dr. Stranjsky (Ceh) je v ostrih besedah ožigosal neustavno vladanje Seidlerjevega ministrstva, ki je izdalo neustavnim potom naredbo glede delitve Češke v okrožja, kakor so zahtevali Nemci. On je tudi kriv avdijske nemškutarjev pri cesarju ter kriv, da je smel ptujski župan Ornig prositi cesarja, da naj ukine ustavo v Avstriji. Slovenski poslanec dr. Ravnihar je izrazil obžalovanje, da Nemci niso razumeli velike sedanje dobe. Lahko bi bili v Avstriji prevzeli vodstvo, ako ne bi bili hoteli vladati. Kurz, katerega je napovedal dr. Seidler za Avstrijo, je nemški in je že itak zmedene razmere v Avstriji še bolj poostiril. Socialdemokratski poslanec Seitz je rekel, da smatra naredbo glede delitve Češke v okrožja za pogrešno, ker vendar ne gre, da bi se naredba izvedla le samo za Češko, kajti izvesti bi se morala povsod in sicer na Štajerskem v prid Slovincem, na Tirolskem v prid Lahom itd. Poslanec dr. Grandi (Lah) je izjavil, da bodo Italijani glasovali za to, da se dvigneta ministra na zatožno klop. Prečitan je bil nato nujni predlog poslancev dr. Korošca in tovarišev glede dogodkov na italijanski fronti. Predlog se glasi: Vlada se pozivlje, da poda natančna pojasnila glede dogodkov na italijanski fronti in v zaledju. O tem nujnem predlogu se je vršila razprava v tokovi seji. Ob zaključku seje je naznanil zbornični predsednik dr. Groß, da je Seidlerjevo ministrstvo odstopilo ter da je cesar sprejel ostavko. — V tokovi seji je zbornica nadaljevala razpravo o predlogu Čehov in Jugoslovancev, da se dvigneta ministra dr. Seidler in Togenburg na zatožno klop. Vse nemec Pacher je zahteval, da se nemški del Češke popolnoma loči od českega. Za njim je govoril slovenski poslanec J. C. ki se v pritoževal nad preganjanji Jugoslovancev, zlasti kar se tiče zatiranja jugoslovanskega časopisja. Ožigosal je tudi premeščenja kadrov junaških slovenskih polkov ter pritisk vlade na slovenske uradnike. Sklepno je povdarjal, da bodo preganjanja in zatiranja Jugoslovancev še trdneje staniile vrste Jugoslovancev. Predlog Čehov in Jugoslovancev, da se dvigneta na zatožno klop ministra Seidler in Togenburg, je državna zbornica odklonila z 215 glasovi proti 162 glasovom. Za predlog so glasovali Čehi, Jugoslovani, poljski socialni demokratje ter en del Italijancev. Vršila se je nato tajna seja državne zbornice o predlogu Čehov in Jugoslovancev glede dogodkov na italijanski fronti in je zbornica sklenila, da o tej tajni seji ne pride ničesar v javnost.

Hussarek novi ministrski predsednik? Cesar je poveril bivšemu naučnemu ministru baronu Hussareku nalogo, da v svrhu sestave novega ministrstva stopi v stik z načelniki raznih strank. V torki popoldne je imel razgovor s Čehi, nekoliko pozneje pa z načelnikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem in podnačelnikom Spinčičem. Razgovor je trajal čez eno uro in se je vršil tudi o jugoslovanskem vprašanju. Pogajal se je tudi z zastopniki Rusinov, Italijanov in nemških krščanskih socialcev. Njegova dosedanja pogajanja baje niso bila mnogo obetajoča in se še nadaljujejo. Hussarek je nemški kršč. socialce, a hud Nemece.

Razmerje strank v avstrijskem državnem zboru je naslednje: Češki Svaz 90, Zveza nemško-nacionalnih strank 94, Nemški krščanski socialci 87, Ukrajinci 28, Poljsko kolo 64, Nemški socialni demokratje 42, Jugoslovanski klub 82, Italijani 14, Poljski socialisti 8, Vsepoljski 7, Rumuni 3, Vsenemci 3 in Divjaki 7. Skupaj 467 poslancev.

Interpelacija Jugoslovanskega kluba. Dne 18. julija je vložil Jugoslovanski klub med drugimi tr-

bi naslednje interpelacije posl. Ravnihar in tovarišev: Na ministrskega predsednika in pravosodnega ministra radi ustavljenja časopisa „Domovina“ v Ljubljani; na železniškega ministra radi premeščenja inspektorja južne železnice g. Vrečkota iz Maribora; na pravosodnega ministra radi imenovanja dr. Wiesthalerja notarjem v Mariboru; na domobr. ministra radi surovega obnašanja nadporočnika pešpolka št. 17, Seuniga; na pravosodnega ministra radi imenovanja sodnih slug na Kranjskem za poduradnike; na pravosodnega in finančnega ministra radi službene obleke slugam in eksekutorjem današnjim razmeram primerne; na trgovskega ministra radi službene obleke poštnih uslužbencev v Ljubljani; na ministrskega predsednika v zadevi intervencije načelnika nemške nacionalne zveze posl. Waldnerja radi izvestnih dogodkov pri ustanovnem zboru jugoslovanske demokratske stranke. Dne 16. jul. interpelacija na domobranskega ministra poslancev dr. Verstovška, Brenčiča in tovarišev glede mnogo večje uporabe slovaških nego nemških in madžarskih čet na fronti; poslanca dr. Verstovška, Brenčiča in tovarišev zaradi protizakonitega, Slovence žalečega postopanja nemško-nacionalnih sodnikov raznih spodnještajerskih sodišč nasproti slov. strankam; poslanca dr. Benkoviča in tovarišev radi proglasitve prekega sode v vojaških obratih na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Dne 22. julija interpelacija poslancev dr. Ravniharja in tovarišev na justičnega ministra v zadevi neresničnih navedb v odgovoru na interpelacijo poslancev dr. Ravniharja, vloženo v seji državnega zbora dne 26. februarja t. l., ki se tiče uradovanja dr. Bračiča, I. državnega pravdnika v Celju; poslancev dr. Ravniharja in tovarišev na domobranskega ministra glede zadržanja madžarskega bataljona v Ljubljani.

Konrad pl. Hecendorf — V „Straži“ čitamo: „Svedski pisatelj Sven Hedin opisuje v knjigi „Nach Osten“ na strani 75 obednico bivšega načelnika avstrijskega generalnega štaba. Tri stene male dvorane so krasile slike cesarja Franca Jožefa I., Gustava Adolfa (v 30letni vojni zagrizenega sovražnika Habsburžanov), Melanhtona (prijatelja Martina Lutra), četrti pa mal kip Lutrov. To nam dovolj pojasnjuje, kakega duha je ta mož. Mož ni le protestant, marveč se je odpovedal katoliški veri, da se je mogel poročiti z žensko, ki se je ločila od svojega moža, pokoren služabnik pruskega militarizma in vsenemskih načrtov.“ — Kakor smo že poročali, je maršal Konrad pred dobrim tednom odstopil kot poveljnik naše armade, ki bi naj bila iz Tirolov prodirala na beneško ravan.

Posvetovanje nemških prostozidarjev. V nedeľjo, dne 21. t. m., se je pričel v Berlinu kongres prostozidarskih velikih mojstrov in odposlancev ogrskih, turških in bolgarskih ter nemških prostozidarskih lož. (Veliki mojster oficirske lože prostozidarjev na Nemškem je princ Henrik Pruski, brat nemškega cesarja.) Tudi zastopniki so že v Berlinu. Kongres naj sklepa o prijateljski združitvi velikih lož štirih zaveznih osrednjih držav. Načrt imajo odstraniti posebno v Avstriji upliv katoliške cerkve. Katoličani na plan!

21 milijard vojnega dolga. V ponedeljkovi seji državne zbornice je poročal finančni minister baron Wimmer, da je naša državna polovica najela za tekoče leto 21 milijard kron vojnega posojila za vojne namene. Nadalje je naznanil, da je naša državna polovica izdala za vojne namene v teku štirih let sedanje vojne 38 milijard K. V prvem letu vojne se je uporabilo za vojne namene 6 in ena tretjinka, v drugem 9%, v tretjem 11 in ena tretjinka in v četrtem 11 in ena tretjinka milijard K, za peto vojno leto se bo pa uporabilo za vojne namene 12 milijard

Nemcem vse, Slovincem nič. V Celovcu se o tvori s prihodnjim šolskim letom višja trgovska šola. Dala jo je vlada celovškimi Nemcem s tako mrzlično naglico, da niti za najpotrebnejše predpriprave ni poskrbljeno, ker glavna stvar je, da jo le doba. Vzprejemni izpiti se n. pr. meseca julija niso mogli vršiti, ker še ni določeno, kaj in koliko znanja se zahteva za vsprejem v I. razred. To mora še je ministrstvo določiti in tako so izpiti preloženi na mesec september! Na ubogo slovensko šolstvo se pri vsem tem niti ne smemo spomniti, a Nemci vpijejo naprej, kako so — tlačeni!

Plešejo in rajajo. Nemci in nemčurji prirejajo zadnji čas plese, koncerte in druge celonočne veselice. Tam imajo petroleja dovolj, kmet in delavec pa ga ne dobita. Taka poročila smo dobili o Südmarku na slavnostih v Svečini. Gornji Sv. Kungoti, v St. Lenartu, na Bregu pri Ptuj, v Ormožu, na Breznem itd. Vse to je šlo na račun „velike nemške zmage na zahodu.“ Na bojiščih umira na tisoče mož in mladeničev, na tisoče ljudi strada, nemčurska in nemška gospoda pa sedi ob bogato obloženih mizah in pleše ter rajajo...

Slovenci, Slovenke,
darujte za Tiskovni dom!

Tudi mi imamo...

Odlikovana štajerska Slovenka. Anica Pučko, bolniška sestra na bojišču, je bila že v drugič odlikovana s srebrnim križcem s krono na traku hrabrostne svetlinje.

Podružnice Slovenske Straže posnemajte! Podružnica Slovenske Straže za Spodnjo Mislinjsko dolino v Pamecah je poslala osrednji pisarni lep prispevek v znesku 224 K; nadalje dar g. J. Plevnika mesto venca na grob E. Wismer 10 K.

Za jugoslovanske sirote. V proslavo praznika sv. Cirila in Metoda se je nabralo pri Kapeli pri Radineh za jugoslovanske sirote 372 K in sicer so darovali: Hrastje-Mota 91 K, Radinci 80 K, 85 K, Kapela 117.65 K, Muršak 35.30 K, Rihtarovi 32.20 K, Boračeva 15 K. Vsem plemenitim darovalcem priščen: Bog plati! Posebno pohvalo pa zaslužijo požrtvovalne nabirateljice, vrle mladenke: Ter. Žitek, županova hčerka na Moti, Nemeč Marija, Puhar M. Rihtarič Alojzija, Safarič Jožeta, Knez Antonija, Rautar Marija, Ketiš Marija in Rožman Ana, ki so kljub obilnemu delu — ravno ob žetvi — našle še čas za dobro in rodoljubno delo. Žalostno pa je dejstvo, da se Očeslavci niso odzvali poziva z nobenim vinarjem. Če že nimajo ljubezni do svojega naroda, naj bi imeli vsaj usmiljenje srce za uboge gladne sirote!

Za invalide. Domobranski minister je na neko interpelacijo poslanca Gostinčarja izjavil, da imajo vsi superarbitriranci pravico zahtevati od svojih nadomestnih oddelkov dnevno tri krone od dneva superarbitracije do dneva, ko se jim nakaže invalidna penzija. Ti zneski se morajo izplačati prvega vsakega meseca za cel mesec naprej.

Oproščenje najstarejših letnikov. Poslanci Jugoslovanskega kluba so se oglasili dne 19. t. m. skupno z večimi češkimi poslanci pri domobranskem ministru Čapu in mu izročili obširno spomenico o vojaških oprostitvah. Minister je odgovarjal na vsa vprašanja precej ugodno. Izjavil je med drugim, da se bo potegoval za kar najhitrejšo odpustitev letnikov 1867—1869, ki bi morali vsled cesarskega povelja biti itak že koncem leta oproščeni. Deloval bo tudi na odpustitev letnika 1870 in na vsaj začasno oproščenje onih črnovojnikov iz let 1871—1873, ki niso zmogli za službo v bojni črti. Oddelek za oprostitev bo pridelen odslej, v kolikor pridejo v poštev oprostitev kmetijskih delavcev, poljedelskemu ministru. Ministrstvo bo ugodno reševalo tudi oprostilne prošnje onih obrtnikov, ki delajo za kmetijske obrate.

Vojaške oprostitev. Radi skrčenja oprostitev in radi zagotovil, ki so jih dobile nemške stranke dne 15. t. m. glede vojaških oprostitev, so poslanci dr. Korošec in tovariši vložili vložili nastopno interpelacijo na ministrskega predsednika in na ministra za deželno brambo: V zadnjih mesecih se v ministrstvu za deželno brambo odklanjajo prošnje za oprostitev, ne da bi se navajali vzroki. In to celo pri osebah, ki jih vse nižje instance in strokovna ministrstva priporočajo ministrstvu za poljedelstvo. Radi takega postopanja je ogroženo vse gospodarsko življenje na jugu. Glasom poročila v „Neue Fr. Presse“ je ministrski predsednik dne 15. t. m. zagotovil nekemu odposlanstvu nemških poslancev v navzočnosti sekiškega načelnika Lehne, da se bodo zahteve nemških strank glede oprostitev uvaževale po možnosti. Ker se pri prošnjah za oprostitev s slov. juga in severa brezobzirno postopa in se mnoge oprostive preključujejo iz političnih razlogov kot persekucijske odredbe, more nastati nevarnost, da od vlade dano zagotovilo velja le za prošilce, ki jih priporočajo nemške stranke. V tej bojazni nas podkreplja izjava poslanca Wichtla v Slov. Bistrici, da Nemci morejo biti pomirjeni, ker je gotovo, da so Slovani v vojni pretrpeli veliko več žrtev in da jih bodo trpeli, nego pa Nemci! Vprašujemo gospoda o. kr. ministrskega predsednika in gospoda o. kr. ministra za deželno brambo, sta li pripravljena, obvezno izjaviti v parlamentu ter naložiti referentom v ministrstvu za deželno brambo, naj z vsemi narodnostmi enakomerno in pravičnim postopajo ter „a naj upravičene prošnje za oprostitev ugodno rešujejo“?

Strašna toča na Dolenjskem. Iz Dolenjskega prihajajo žalostna poročila, da je tamkaj na mnogih krajih strašna toča, kakoršne ne pomnijo niti stari ljudje, poljske pridelke tako uničila, da zre ondojno prebivalstvo v žalostno bodočnost. Prizadeti so bili celi okraj. Žito na polju je zmlačeno in zbito v zemljo, kakor bi bilo z valjarjem pomandrano. Ubogo prebivalstvo!

Mesečno za 1 milijardo bankovcev. V državnih zbornici je rekel finančni minister, da število papirnatih bankovcev v Avstriji stalno narašča. V zadnjih mesecih je bilo mesečno redno izdanih za eno milijardo papirnatih bankovcev. V naši državni polovici kroži sedaj v prometu papirnatih bankovcev za 14 milijard K. Ako se bo izdajanje papirnatih bankovcev nadaljevalo še nekaj mesecev, bo sicer Avstrija plavala v papirnatih bankovcih, dočim so že sedaj zlati, srebrni in celo niklisti novci popolnoma izgubili iz prometa. Še več! Primanjkovati je začelo še celo novce iz — železa!

Razkošne pojedine v gostilnah. Štajersko ces. namestništvo razglasa: Klub resnim časom in po-

manjkanju živil se dogajajo slučajji, da se oddajajo po gostilnah in hotelih jedila gostom v mnogo večji meri in v naravnost razkošnem številu ne ozirajoč se pri tem na tozadevna zakonska določila. Vsem gostilničarjem, hotelirjem itd. se ponovno kliče v spomin tozadevna zakonska določila s pripombo, da bodo politične oblasti zoper tozadevne prestopke po sto ale z ostrimi globami, oziroma se bi moralo dotičnemu gostilničarju, hotelirju itd. odtegniti obrtna pravica za izvrševanje gostilniške obrti.

Dnevno 33% milijona vojnih izdatkov. Koiko stane Avstrijo sedanja svetovna vojna, je pač najbolj razvidno iz našega državnega proračuna. Vojna je dosedaj stala našo državno polovico 57% milijard K. Vsak dan nas stane vojna 33 in ena tretji milijonov K, vsako uro pa 1% milijona K. Ker se še pa vojna vedno nadaljuje, bomo prišli vedno globlje v dolgove, tako, da bodo znašali dolgovi naše države koncem tekočega leta čez 100 milijard K.

Novo zvišanje cen voznim listom na železnice. Ogrske državne železnice pripravljajo dalekosežno zvišanje svojih tarifov, kar bodo samoobsebi umevno uvedli kmalu tudi na avstrijskih državnih železnicah. Tudi osebne tarife bodo baje zvišali. To zvišanje bo znašalo najmanj 50% sedanjih tarifov. Z ozirom na to bodo zvišali tudi tarife za blago itd. S tem se bodo povišali dohodki državnih železnic v enem letu za najmanj 200 milijonov K. Novi tarifi že bodo najbrž v jeseni stopili v veljavo.

Misli 12letne deklice v šolski nalogi: „Vse že strada, naši očetje in bratje tam zunaj tudi, pa zelo Kmetu vse vzamejo; rekvirirajo tako natančno, da je smešno. Najlepše pa je, da nas komisije obiščejo le tedaj, kadar kaj imamo; vzamejo vse, a delat pa ne pride nobeden.“

Letalec ponesrečil. Iz Ormoža poročajo dne 20. t. m., da je padel tam na tla letalec Vtičar iz letališča Phönix v Aspernu pri Dunaju, ker se je aparat zlomil. Metal je na tla letake za vojno posojilo.

Dopis iz Ukrajine. Vsem čitateljem pošiljamo taktje in moške iz celokupne Slovenije prisrčne pozdrave. Usoda nas je prignala daleč v tujino, tako da le težko pridemo v dotik z našo milo domovino — Jugoslavijo. Razveseli nas vsak sklep naših vrlih zastopnikov v državnem zboru in odločen nastop Jugoslovancev pod ščitom majniške deklaracije. Mi pa smo v duhu z Vami na vsakem shodu in pri vsaki prireditvi. Kličemo Vam: Naprej do zmage! Živela Jugoslavija! — Sledijo podpisi.

Voz mu šel čez trehuh. Jakobu Hertiš v vasi Sv. Lovrene na Dravskem polju je dne 22. t. m. šel voz opeke čez trehuh. Nesrečnež je še isti dan umrl.

Slovanski kmetijski poslanci so v drž. zboru ustanovili agrarno zvezo. V to skupino so vstopili Slovenci, Hrvati, Srbi, Čehi, Poljaki, Rusini, Lahi in Rumuni. Zveza šteje 150 poslancev. Načelnik je slovenski poslanec Jarc. Zastopniki novoustanovljene Zveze nemških kmetijskih poslancev so imeli te dni daljši razgovor z domobranskim in poljedelskim ministrom v zadevi oprostitev kmetijskih delavcev. — Domobranski minister je zagotovil, da dela na to in da upa tudi to doseči, da se letnik 1870 še tekom tega leta odpravi brez izjeme domov in da se kmetje letnikov 1871, 1872 in 1873, ki imajo izvid B ali C, stalno oprostijo. V smislu zahteve Zveze nemških agrarcev se bo urad za oprostitev preuredil na ta način, da se preseli v oddelek za kmetištvo v poljedelskem ministru. Tako bo omogočeno hitrejše uradovanje in ne bo treba čakati na rešitev prošnji mesece in mesece. Domobranski minister je izjavil, da so govorice, češ, da so nekatere narodnosti (in sicer Nemci) deležni večjih ugodnosti pri oprostitvah, popolnoma neutemeljene. Dostavil je tudi, da se je zavzel pri poveljstvu armade na bojnem polju, da se oprostijo tudi taki prošilci, ki so na bojnem polju. Kmetijski obrtniki (kovači, kolarji, sedlarji, sodarji i. d.) bodo dobili kot doslej ob času najhujšega nujnega dela daljši dopust. Z ozirom na to, da so v zadnjem času preklicali večje število oprostitev, je rekel domobranski minister, naj mu poslanci naznajo slučajje, v katerih se jim zdi, da se godi velika krivica; pripravljen je takoj pomagati.

Za kmeta ni sladkorja! V Mariboru in drugih mestih so že davno dobili večje množine sladkorja za vkuhanje, a kmetijske občine ga ne dobijo. Prebranjevalni uradi pravijo, da ga ne dobijo. Zakaj pa se pravočasno ne pobrigajo. Če ga dobijo mesta, morale bi ga še prej dobili kmetjsko in delavsko prebivalstvo. Skandal je, da ima mestno prebivalstvo tako prednost pred kmetjskim!

Prevzemne cene za žito in sočivje glasom namestništva urada za ljudsko prehrano in finančnega ministarstva z dne 27. junija 1918 so: Za 100 kg pšenice 55 K, rži 53 K, ječmena 50 K, ovsa 50 K, prosa 50 K, koruze 50 K, ajde 100 K, graha 120 K, leče 150 K, fižola 100 K. Pri oddaji v času od početka žetve do 15. julija se zviša cena za 25 K, od 16. do 31. julija za 20 K, tekom avgusta za 15 K, tekom septembra za 10 K, od 1. oktobra do 20. decembra za 5 K. Za semensko žito bo poljedelsko ministarstvo še posebej določilo prebitke. Za polno prevzemno ceno je prevzeti samo žravo, očuščeno in suho žito.

Rekvizijske cvetke. Kmet od Sv. Jurija ob Pesnici nam piše: Posestniki moramo posili oddajati seno. Čudimo pa se, kako se sme iz največjih travnikov v občini, ki so last graške šparkase in njene ga ravnatelja Kaiserleida, krma prodajati izven občine, a se le malo odda erariju. Toliko več torej pride na nas druge. Upamo, da se občina za to reč takoj in resno pobriga!

Oddaja krušnega žita. Prijatelj iz Pesniške doline nam piše: V vseh občinah (razun ene edine) našega (mariborskega) okraja je že urejena in na posamezne posestnike razdeljena prostovoljna oddaja krušnega zrnja. Zagotovilo se nam je, da vsled te oddaje vojaških rekvizicij ne bo. Prepričani smo, da bomo predpisane žitne množine spravili skupaj, čeprav so nekatere občine v razmerju skupne velikosti bolj obremenjene kot občine s širnejšimi polji. Pri politični oblasti zboruje takozvani gospodarski svet, ki pač goji premalo stika z občinami, oziroma z občinskimi žetvenimi komisijami; le te so v stanju posameznih občin posebne rodovitnostne razlike poznati in jih dalje sporočiti; zato bi trebalo več občevanja med gospodarskim svetom in temi. Ljudstvo je tudi vsled mnogih nakan postalo črnogledno, kar se ni čuditi; zelo dobro bi bilo, da bi politična oblast nekako javno kmetovalcu zagotovila, da se v slučaju gladke oddaje krušnega zrnja ni bati vojaških rekvizicij.

Kako se rekvirira. Iz slovenjgraškega okraja nam pišejo: Naj Vam navedem par slučajev, kako se rekvirira živina pri nas v slovenjgraškem okraju: Mestni mesar pride in odbere najboljšo in najlepše živinčce ter ukaže, da se mora določen dan prignati na določeno mesto. Če je kmetu živino mogoče oddati ali ne, zato ne vprašujejo in ako kmet izjavi, da živali ne more oddati, so tako pri rokah z vojniki, ki odvzamejo žival s silo. Za predpis, da mora župan v sporazumu z občinskimi možmi razdeliti živino, ki se mora oddati, se ne brigajo. Prvo in glavno besedo imajo nemški mestni mesarji, in kdor se ne pokori na prvi migljaj, mu naženejo na vrat vojaške z nasajenimi bajonetmi. Tako nam torej gospodarijo v naših hlevih razni mesarji in kmet naj ima potem še veselje do živinoreje. Jaz imam 8 orlov posestva in ravno toliko v najemu. A imam 5 za delo nesposobnih otrok in bolešno ženo. Posestvo obdelujem s težavo z dvema kravama, s katerima moram zvoziti vso steljo in drva tri ure daleč po zelo slabih potih. Imel sem lepo telico, še precej pod 2 leti staro, a so mi jo vzeli s silo. Sedaj pa imam še 2 kravi, eno mlado in eno staro, ki že skoraj ne bo več ne za vožnjo in ne za plemo. — Kako naj si potem sploh pomagam, ker si ne morem izrediti nikake mlade živine? Pri večjih grajščinah in grofovskih posetvih pa imajo polne hleve lepe stare in mlade živine. A tam jo vzamejo še le, ko jo sam ponudi, dočim se vzame manjšim posestnikom tudi skrajno potrebna živina.

Promet z jajci zopet prost. Štajersko namestništvo razglasa, da je promet z jajci zopet prost. Izvoz jajc iz Štajerske je pa slejkoprej prepovedan.

Kaj pa to? Okrajna glavarstva so obljubila, da bodo dobili posestniki, ki so maja meseca prostovoljno oddali žito erariju, za 100 kg oddanega žita 2 kg sladkorja zastoj. Mnogi še sladkorja sploh niso dobili, kjer pa so ga dobili, so morali plačati 1 kg po 1 K 60 v do 1 K 80 v. Ali se to ne pravi imeti kmeta za norca?

Tatovi v mlinih. Če tatovi pokradejo kmetjsko žito v mlinih, mora mlinar kmetu povrniti škodo. Po namestniški naredbi z dne 26. januarja 1918, dež. z. št. 13. § 30, je namreč mlinar dolžan zavarovati žito in moko proti vlamu in požaru. Stroške mora plačati mlinar.

Letošnja pšenica na Ogrskem je prav zadovoljive kakovosti, ker je hladno vreme na razvoj zrna ugodno vplivalo. Pšenica je precej čista in tuja semena ne znašajo niti 2%. Povprečna hektolitrska teža presega 76 kg.

Premog za mlatilnice naj kmetje takoj naročijo pri svojem županstvu. Občina naj pošlje prošnjo takoj glavarstvu.

Rodoljubi, spominjajte se slovenske soles v Mariboru!

Dopisi.

Maribor. Načelnik tukajšnje delavnice južne železnice Valenta je pred kratkim dobil iz Hrvatske večjo množino špeha. Ta špeh se je potem prodal železniškim uradnikom po 30 K in delavcem po 50 K za 1 kg. Ko je delavstvo to dooznalo, je zaječalo med njim veliko razburjenje. Ker je vladalo med delavstvom tudi sicer veliko nezadovoljstvo proti načelniku Valenti in radi prehranjevalnih razmer v občini, se je podalo odposlanstvo delavskih zaupnikov v pisarno načelnika ter zahtevalo izboljšanje obstoječih prehranjevalnih razmer. Zaupniki so načelnika Valenta predvsem interpelirali radi špeha. Toda on je odgovoril, da je to stvar, ki nikogar nič ne briga, češ, da on lahko stori s svojim špehom, kar hoče. To je seveda popolnoma napačen nazor. Ker se je Valenta dobil dovoljenje za uvoz špeha iz Hr-

ratske, tega dovoljenja ni dobil za sebe, ampak za svoje podrejene uslužbence. Toda delavski zaupniki se niso spustili z Valento v nikakozno razpravo, prišli so ga in vrgli enostavno iz njegove pisarne ven — zgodilo se je to tako hitro, da je to opazil zastopnik vojaške oblasti še le, ko je bil Valenta že zunaj. — Daljnja posledica je bila splošna stavka, da se Valenta odstrani, so zopet začeli delati. — Tako piše ljubljanski „Slovenec.“ V „Straži“ je mariborska cenzura podobno poročilo zaplenila.

Maribor. Soproga moža, ki je že del časa pri vojakih in je poprej s svojim zaslužkom preskrboval družino, nam piše: Vložila sem prošnjo za podporo. Policaj je prišel poizvedovati o mojih premoženjskih razmerah. Dasiravno sem mu dokazala črno na bellem, da še imam večji dolg, vendar je mož z bridko sabljico zmagal z ramami, kakor bi hotel reči: Ne boš nič dobila. Policaj je začel stikati po moji poslovni knjigi. Izpisovati si je začel moje prejšnje dohodke in izdatke. Proti temu sem odločno ugovarjala in mu vzela knjigo proč. Mož se je seveda razvnel in je razburjen odšel. Vprašam, ali ima strahnik pravico stikati po mojih knjigah? — Odgovor: Ne: V Vaše poslovne knjige ima vpogled edino le finančna oblast v zadevi odmere davkov in sodnija, če se gre za kako kočljivo zadevo. V tem slučaju policaj ni imel prav nobene pravice zahtevati Vašo poslovno knjigo in si delati iz nje izpiske. Podporo pa morate dobiti. Če Vam je magistrat noče dati, pritožite se na deželno pritožno komisijo v Gradcu (pri cesarski namestniji). Radovedni smo, ali mestna komisija tudi pri Nemcih da tako natanko preiskovati premoženjske razmere proslilčeve.

Zerkovci. Tukaj je umrl g. Ivan Rebernik, občinski svetovalec, posestnik in vrl narodnjak, oče našega somišljenika g. A. Rebernika. Rajni je pri vseh volitvah stal zvesto na slovenski strani. Bog nam daj mnogo tako zavednih mož! Svetila mu nebeška luč!

Kaniža pri Pesnici. G. Ehrlich nam poroča, da so tatovi sicer pokradli nekaj praznih vreč in jermenja, a žito je ostalo nedotaknjeno. Mlin se naprej melje kmetjsko žito. Preskrbljeno je za varnost pred tatovi.

Sv. Jurij ob Pesnici. Grobovi daleč od doma. Pri nas se je zdaj že vdrugič zgodilo, da begunska družina dva svojih dragih položil v grob: pred tremi leti sta tu umrla dva otroka kmeta Gašperina, iz Plavi na Goriškem: dne 5. t. m. pa smo pokopali posestnika Jakoba Zajc iz Renč pri Gorici, ki je po hudi bolezni umrl star 66 let. In 14 dni nato je otroška bolezen pretrgala nit mlademu življenju njegovega vnuka Jožeta Martinčič, čigar mater je vojska zajela daleč v Egiptu in torej še dolgo ne bo izvedela o izgubi 13letnega sinčka. Bodi Bog tolažnik vrlim beguncem v teh bridkostih! — Začniti čas se je tu močno razpasla otroška bolezen ošpic in škrlatica, ki so ima trije dečki že podlegli. Tako nam mori odrasle vojska, deco bolezen in vse skupaj — lakota.

Št. Ilj v Slov. gor. Na narodni praznik (God sv. Cirila in Metoda) so vrle mladenke nabrale za stradajočo deco v jugoslovanskih deželah 50 K. — Kmetijsko bralno društvo priredi v nedeljo, dne 28. mal. srpana v Slov. Domu kratko zabavo — petjem in predstavo. Začetek ob 5 uri popoldne! Prosta zabava v dvorani po predstavi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bridka usoda je zadela hišo Stumbovo, p. d. Lahovo, v Kraljevcih. Umrl je obče spoštovani posestnik in občinski svetovalec, veren in naroden gospodar, dolgoleten naročnik „Slovenskega Gospodarja“ g. Anton Stumpf, po mučni, strideni bolezni. Bil je operiran na slepiču. Dne 11. t. m., ob 10. uri dopoldne, je previden s sv. zakramenti, v 57. letu svoje starosti v Gospodu zasnil. Zapustil je žalujočo ženo in edinega sina Ludovika. Pogreb se je častno vršil dne 13. t. m., popoldne ob petih iz radgonske bolnišnice na pokopališču k Sv. Petru pri Radgoni. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi od Sv. Jurija, Sv. Antona, Sv. Križa in iz G. Radgone, trije č. g. duhovniki in vojaško veteransko društvo od Sv. Antona v Slov. gor. z godbo. Pokojni Anton je bil redni ud imenovanega društva. Rač se je udeleževal pogrebom umrlih udov in vsakih prireditve. Bil je vzoren gospodar in skrben oče. Bog je vidno blagoslovil njegovo in njegove soproge delo. Žena Mica je ostala sama. Sin Ludovik je dijak. Iz sedme šole je moral k vojakom. Med očetovo boleznijo je dobil osem dni dopusta, a 4 dni pred očetovo smrtjo je moral oditi. Žalosten prizor: Oče in sin sta se objemala in poljubljala za slovo — kakor da bi oba slutila, da je to ločitev za večno na tem svetu. Oče je blagoslovil sina, ki je šel jokajoč od hiše. Ti pa, dragi nam Tonek, v miru počivaj in sveti raj uživaj! Na svidenje na onem svetu!

Št. Peter pri Radgoni. Padajo in umirajo nam najboljši. Borba z Italijani nam je ugrabila vzglednega mladeniča Antona Mulec iz Presberga, sina — edince v najlepši mladeniški dobi 24 let. Kakor pravijo poročila, je bil dne 28. junija v vročem boju z Italijani hudo ranjen in šez dva dni, dne 30. junija, je v vojnem lazaretu podlegel svojim smrtnim ranam. Od mladosti leta 1915 je bil celih 22 mesecev na ruskem bojišču, v junjski ruski ofenzivi leta 1916 je komaj usel s tremi tovariši iz preteče nevarnosti, da ga ujamejo. Lausko pomlad je prišel v južni-

rolske planine, kjer je kot saper v podzemskih rovih doživel marsikateri vroč boj, dokler ga ni zdaj v zadnji ofenzivi prehitela vladarica bojnih poljan, nemila smrt. Starssem bodi v uteho, da draga in mila je Bogu smrt dobrih in pravičnih. Junak slovenski, počivaj v miru v tuji zemlji!

Središče. O priliki narodnega praznika se je v naši župniji nabrala ter tozadevnemu odtoru odposlala lepa svota nad 400 K za oskrbo slovenske, hrvatske in srbske dece na Hrvaškem. Za to vele-narodno in samaritansko delo bodi na tem mestu izrečena javna pohvala marljivim mladim nabiralkam Jakl Rozi in Zidarič Ottiliji iz Središča ter Amaliji Stamberger iz Obreža.

Zbigovalci pri Račgoni. Dne 18. t. m. zvečer smo imeli neurje, močen veter, ki je lomil drevesa, razkrival mase itd. Precej škode je napravilo tudi na vinogradih. Hudega vremena reši nas, o Gospod!

Velika Nedelja. Na polju ste se sprli dve delavki. Jedna izmed njih Marija Bratuša je vrgla svojo svojo nasprotnico, zadela pa ni te, marveč drugo delavko v bližini, ki je izkrevavela in umrla. Predno je mogla priti zdravniška pomoč iz Ormoža. Ponesrečena delavka je bila mlado pridno begunsko dekle.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Kmetijska podružnica na Polenškaku priredi prihodnjo nedeljo zborovanje v stari šoli po rani maši, kjer bo poročal zastopnik Kmetijske družbe o novem načinu oddaje zrnja in se bo vršil o tem predmetu tudi razgovor. Udeležba je obvezna za vse članke.

Mašperg. Kmetijska podružnica za okolico Ptuj priredi v nedeljo, dne 28. t. m., po rani maši, gospodarsko zborovanje v šoli. Enako zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v šoli v Stopercih. Gospodarji in gospodinjice, pridite!

Zlatoličje pri Št. Janžu. Umrla je mladenka Julija Zunkovič iz spoštovane Zunkovičeve rodbine. Naše sožalje!

Ruše. Opozarjamo še enkrat na občni zbor podravske podružnice Slovenskega Planinskega društva, ki se vrši v nedeljo, dne 28. julija, ob 2. uri popoldne v gostilni g. Frica Glaserja na Smolniku — ker se bodo sprejela nova društvena pravila in se mora potem takoj vršiti volitev novega odbora. — Načelnništvo.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Na lovrensko nedeljo, dne 11. avgusta, se bo vršil popoldne po večernicah v mežnariji občni zbor, obenem podučen shod tukajšnje Dekliške Zveze. Govoril bo priljubljen mladinski organizator prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Pridite dekleta, starši in prijatelji mladine! Ulučno so vabljeni tudi dekleta sosednjih župnij!

Šmartno pri Slovenjgradu. Preč. g. nadžupnik Ivan Lenart je obhajal dne 22. julija z vso slovesnostjo svojo zlato sv. mašo. Povodom 50letnice mašništva so ga imenovali vse občine šmartinske župnije svojim častnim občanom ter tako pokazale svojo hvaležnost plemenitemu dušnemu pastirju in navdušenemu narodnemu boritelju. Kresovi so na predvečer napovedovali redko slovesnost in strel možnarjev je raznašal po mislinjski dolini srčno veselje vrlh šmartinčanov. Na dan slovesnosti se je zbralo polno vernega ljudstva, da prisostvuje zlati sv. maši. V slovesni procesiji je spremljala duhovščina verno ljudstvo in šolsko mladino pod vodstvom dobrih učiteljev g. zlatomašnika v cerkev, kjer je v. l. g. prof. Vreže imel navdušeno, slovesnosti primerno pridigo. Po pridigi je bila slovesna sv. maša, katero je g. jubilar v izredno krepkem glasu popeval Bogu v čast. Slovesnosti sta se udeležila tudi jubilarova sestra, stara 80 let in brat, star 82 let. Oba sta še kakor g. jubilar zdrava in krepka. Želje vseh udeležencev so se zlivale v gorečo molitev, da hubi Bog g. jubilarja ohrani še mnoga in mnoga leta!

Staritrz pri Slovenjgradu. Dne 19. t. m. je minilo 50 let, odkar je bil preč. g. Anton Slander, častni kanonik, dekan in župnik v Starem trgu, posvečen v mašnika. Ravno ta dan je služil v svetem in zelenem okinčani prižupnijski cerkvi svete Radegunde v Starem trgu ob veliki asistenci in lepi udeležbi vernega ljudstva svojo zlato sv. mašo. G. zlatomašniku želimo še bliseri in železni jubilej!

Sv. Mihael pri Šostanju. V nedeljo, dne 4. avgusta, ob 10. uri dopoldne, bo v tukajšnji cerkvi blagoslovljenje družbene zastave. K tej slavnosti vabimo vse sosednje Marijine družbe.

Konjice. »Sveta vojska« priredi v tukajšnji »Dekliški zvezi« v nedeljo dne 4. avgusta po večernicah javno predavanje. Govorila bo gđ. Štupca iz Maribora o pomenu treznosti za naš gmojni in dušni razvoj.

Kostrivnica. Letos preteče 150 let, odkar se je župnija oreložila od cerkve Sv. Lenarta k sedanji župnijski cerkvi Matere božje, ki je bila pred 150 leti dogotovljena. To 150letnico bomo slovesno proslavili v nedeljo, dne 28. julija, ko obhajamo god župnijske patrone poljske Matere božje. V predvečer, ko pridejo romarji iz Ptujске gore, bo ob 7. uri romarska pridiga in večernice, v nedeljo bo dvojno opravilo, ob 10. uri pridejo v procesijah dekliške Marijine družbe iz rogaške in sosednjih dekanij, da se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa, pridige in

slovesne sv. maše, od 1. do 3. ure se vrši v prostorih župnišča dekliški shod z govori, deklamacijami in petjem v proslavo 150letnice cerkve in obenem 60letnice prikazni lurske Gospe, ob treh slovesne večernice in pridiga za dekleta, ob štirih odhod deklet v procesijah. Častilci poljske Matere božje, posebno še dekleta Marijinih družb na veselo svidenje dne 28. julija pri čenstohovski Materi božji!

Št. Jurij ob južni žel. Sentjurska združena narodna družba priredi o priliki občenega zbora C. M. podružnice v nedeljo, dne 28. t. m., ob treh pop. pri Zajcu v Lokarjih pri Št. Juriju veliko narodno slavlje z gledališko predstavo, s petjem in drugim v prid slovenski šoli v Mariboru, stradajoči jugoslov. deci in oslepelim slovenskim vojakom. Z ozirom na velepomembni dobrodelni narodni namen prosimo vse zavedne Slovence, da delujejo za mnogoštevilno udeležbo.

Gaberje pri Celju. Prostovoljno gasilno društvo Gaberje priredi v nedeljo, dne 11. avgusta veliko vrtno veselico v Sokolskem domu v Gaberju ter se naj blagovolijo vsa druga bratska društva na to ozirati.

Celje. Naši mesarji so v času od 17. do 23. junija 1918 zaklali: 6 bikov, 31 volov, 7 krav, 20 telet, 16 telet, 5 svinj. Sam mesar Peter Bračič pa je v tem času zaklal 720 — konj. Dober tek!

Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Mala a prijazna vas Šmarjeta je bila okrašena v nedeljo, dne 21. t. m., kar najlepše, da so s tem dobri farani pokazali tudi na zunaj svoje otroško spoštovanje in ljubezen do preč. zlatomašnika g. Edvarda Janžek. In zato je tudi vsa slovesnost ob primeroma lepem vremenu in ob asistenci precejšnjega števila č. g. duhovnikov prav lepo uspela. Vso slavnost pa je posebno povečala pomenljiva pridiga č. g. dekana Iv. Kruljca, v kateri je razložil vse težavne dolžnosti duhovnika: na prižnici in v spovednici. Očrtal je tudi zlatomašnikovo veliko skrb in vneto za povzdigo le ote hiše božje ter njegovo vsakodnevno molitev za svoje farane, za kar pač res zasluži, da zvestega 50letnega delavca v službi Gospodovi vsi s hvaležnostjo spoštujemo ter mu iskreno želimo zdravja še mnogo let — do biserne in železne sv. maše!

Dol pri Hrastniku. V nedeljo dne 28. junija po prvem sv. opraviu bo pri nas ustanovni občni zbor kmetijske zadruge na Dolu. Pride g. nadrevizor Pušenjak iz Maribora. Člani, ki ste se prijavili zadruzi, pridite polnoštevilno na zborovanje! Iskreno vabljeni vsi, ki vedo ceniti važnost in pomen zadružništva!

Trbovlje. V nedeljo, dne 28. t. m., popoldne ob 3. uri priredijo dekleta in fantje Bralnega društva v Društvenem domu teci »Raz Marijino srce« in »V ič«

Trbovlje. Občni zbor našega Bralnega društva se vrši v nedeljo, dne 4. avgusta, ob 4. uri popoldne, v dvorani Društvenega doma. Vsi prijatelji društva dobro došli!

Razne novice.

Kurent. V Ljubljani se je ustanovil konzorcij, ki bo izdajal humoristično-satiričen (saljni) list „Kurent.“ List bo izhajal po dvakrat na mesec ter izide prva številka že koncem tega meseca. Kurentu se je posrečilo si pridobiti mnogo odličnih sotrudnikov, tako humorističnih pisateljev kot satiričnih risarjev in karikaturistov, tako se bo glede vsebine in slik mogel vspešno kosati z najboljšimi podobnimi edicijami drugih narodov. Ker se bo vsled velikega pomanjkanja papirja določila naklada po številu naročnikov, prosimo vse, ki nameravajo Kurenta naročiti, da store to takoj. Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja upravi Kurenta v Ljubljani, Stari trg 19 (Zvezna tiskarna). Rokopise sprejema uredništvo Kurenta. Križevniška ulica 3. — Konzorcij Kurenta je izdal humoristični almanah „Kurentov Album“, ki vsebuje 18 originalnih risb Gasparija, Podrekarja in Smrekarja ter šaljive literarne stane 4.20 K ter se obli v vseh slov. knjigararnah prispevke znanih slovenskih pisateljev. Almah in upravi Kurenta.

Povodnji na Ogrskem. Vsled več dni trajajočega deževja je mnogo rek in potokov, zlasti Donava in Tisa tako močno naraslo, da so poplavljeni kar celi okraji. Velik del Budimpešte in Segedna se nahaja pod vodo. Škoda znaša na stotisoče.

Orel in zrakovplov. Dne 10. julija se je nudi dvema častnikoma na zračnem poletu iz Budimpešte na Dunaj redek prizor. V bližini Budimpešte se je v visotini 700 m začel zaganjati v zrakovplov orel velikan. Na vsak način je hotel priti v bližino letala, toda zračni pritisk propelerja je bil tako močen, da orel ni mogel blizu. Konečno je orel trčil ob propeler, ki je orla zadel tako hudo, da je telebil mrtve na tla.

Sleparski agentje in slabo milo. Po raznih časopisih ponujajo slepareki agentje razno milo, ki vsebuje zelo močne kisline. Te kisline že po parkratni uporabi skoro docela uničijo zlasti finejša perila. Forej pozor pri nakupovanju slabega in še slabšega zela dragega mila!

Narodna slavnost v Slov. Bistrici.

Slov. Bistrica, 22. jul.

Naš koncert z gledališko igro se je razvil minulo nedeljo v sijajno narodno slavnost. Čeprav so se ravno po kosilu zbirali nad nami črni oblaki, se je vendar zbralo že davno pred začetkom tako ogromno število gostov, da so nam bili sicer precej veliki prostori v „Avstriji“ mnogo premajhni. Najsijajnejše pa so povzdignili našo slavnost Črešnjčevani, katere je pripeljal naš zavezni in od nemčurjev preganjani g. Pušnik v krasno okinčanem vozu v mesto. Krepko so donele njihove mile pesmi po mestu, na njih pa je mogočno plapolala slovenska trobojnica. Potem smo pa se peljali še na kolodvor po Mariborčane. Ko smo nato v slavnostnem sprevedu peljali v mesto drage nam goste, se je med pevanjem in nepopisnim navdušenjem marsikomu orosilo oko. Vsi smo s ponosom čutili, da smo v Slov. Bistrici vendar mi gospodarji. Čeprav nas naš župan ni prišel pozdravit.

Naše navdušenje je rastlo od trenutka do trenutka, ker so se nato pripeljali še iz Ločnice, Oplotnice, Studenice in drugod v opletenih vozovih. Iz daljnih Makol, Rač in drugod so pa celo peš prišli, ker niso mogli dobiti vozov. G. profesor dr. Anton Medved pa je pripeljal svojo hrabro gorsko četo od Sv. Aneha.

Kmalu so se tudi črni oblaki raztrgali in zasijalo je svetlo a vroče sonce, vendar pa smo klub vročini sledili z zanimanjem do konca igri in krasnemu petju. Pri igri je žel posebno profesor Marin zaslužen pohvalo, pevce pa so hvaležni poslušalci naravnost burno pozdravljali. Po glavnem sporedu smo se preselili na široko dvorišče, ki pa je bilo zopet komaj dovolj veliko za vse. Bili smo vsi židane volje, pri vseh mizah so se oglašali pevci, naša vrla dekleta pa so nas okrasila z rožami, saljiva polka je pošiljala znancem in prijateljem pozdrave v bližnje in daljne kraje, tudi v Jugoslavijo smo veliko pisali, končno nas je osrečil še srečolov, skoraj bi rekli Miklavž, ker na zemlji je danes že malo takih nebeških darov, kot smo jih mi dobili: n. pr. kruha, krah, medu, božjo kapljico itd.

Zvečer pa smo se zopet razdelili v dva dela: starejši so ostali večinoma pod milim nebom, ena za drugo so donele slovenske pesmi v lepo noč, mladi pa se je zopet preselila v dvorano, kjer so vris Mariborčanke zopet igrale, pele in deklamirale. Velika dvorana je bila zopet nabito polna, poslušalci so še po polnoči klicali igralke na oder. Končno pa smo še zdržali za 100 K velikansko srce, ki nam jo je poslala dobrotnica iz daljne Ogrske.

Naenkrat pa je stopil na oder naš deželni poslanec g. Peter Novak in nam izpregovoril v pozdrav par prisrčnih besed, ki so šle od srca k srcu. Čanile so nas njegove priproste, a gorke besede, mladina mu je burno aplaudirala in ga obsula z lepim evetjem.

Da pa ne bi pozabili, da smo v evrovem namenskem gnezdu, so blazni volni dobili kar najeli neke lakine, ki so začeli med poslušanjem poslušalca zvečati pod oknom živžvanje, oden je se, vrtel! Naši ljudje pa se niso niti razburili, ter se polivljani topla takoj pobrisali roko, na to čeno niti stali sredi vrata.

Pozno v jutro smo se razšli, a vsi smo mislili: Bilo je lepo! Po dolgih in mučnih štiri letih smo se prvič zbrali v našem Narodnem domu. Sedaj, ko vidimo, da smo močnejši, kot kdaj poprej, pa bomo skušali dohiteti, kar smo zamudili, da ne bomo prišli kot leni zaspanci v Jugoslavijo.

Mariborskim gostom-prirediteljem pa izrekamo iskreno zahvalo za njihovo res veliko požrtvovalnost. Na skorajšnje svidenje!

Naše žrtve za domovino.

Kakor poroča vojni kurat č. g. Mejak, je dne 20. junija t. l. padel ob Pijavi vsled sovražne grane junaške smrti vrli mladenič Jožef Partlič, krojač iz Pobrežja pri Mariboru. Služil je pri prostovoljnih strelcih ter bil še le 21 let star. Pokopan je pri kraju Caserma di S. Kroce pri Redavole ob Pijavi. Potrti rodbini naše sožalje!

V nedeljo, dne 2. junija t. l., je umrl v bolnišnici v Zagrebu Slovenec-četovodja Frano Cvetanovič, rojen v Dekmarci, župnije Sv. Peter pod Sv. gorami. Svetila mu večna luč!

V cvetu svoje mladosti je padel dne 18. junija ob Pijavi na Laškem mladenič Frano Kavčič, p. d. Lumberski, star še le 22 let.

Pavalec Jožef, posestnik v Rolički vasi pri Jarenini, je umrl v Skoplju v Srbiji dne 24. januarja 1915 v tamošnji rezervni bolnišnici. Pokopan je na pokopališču v Skoplju. Star je bil 40 let. Bil je naročnik „Slov. Gospodarja“ in občinski odbornik politične občine. Vest o njegovi smrti je prišla še le nedavno. Zapušta ženo in več malih otrok.

Ob Pijavi na Laškem je dne 18. t. l. padel vrli mladenič-četovodja Frano Čavcar, doma iz B. B. župnije pri Ljutomeru.

Vsem padlim slovenskim žrtvam naj bo trajen spomin!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Studenice pri Poljčanah: Preosebno. Sicer pa bi bil Vaš dopis gotovo zaplenjen, če bi ga vvrstili v list. — Križevci: Nam ni znan naslov take šole. Ostanite raje doma. Pozdravi! — Kmet iz mariborskega okraja: Hvala za članek! Le večkrat nam kaj poročajte. Jugoslovanske pozdrave! — Sakušak: Tožljivo. — Dornova: Takih reči ne kaže objavljati. — Sv. Anton v Slov. gor.: Glede žalostnih šolskih razmer je težko kaj svetovati, ko je skoro povsod tako. Pritožba na šolsko oblast bi malo pomagala. — Sv. Marijeta ob Pesnici in drugi: Še enkrat Vas prosimo, pišite s črnilom. Stavec ponoči pri slabi luči ne more čitati rokopisa, pisanega s svinčnikom.

Loterijske številke.

Grades, 17. julija 1918	6	14	55	82	69
Line, 20. julija 1918	54	80	50	58	38

Otvoritev mlina. Inženier Bedacht je kupil mlin g. Ašenbrenerja na Črni gori Ptuj in prosi cenj. občinstvo, da se poslužuje njegovega mlina in dá v njem mleti svoje žito. Zagotavlja vse najboljše in najtočnejše postrežbe. Mleti se bo začelo takoj kakor hitro bo cenj. občinstvo prineslo v mlin zadostno množino žita.

Mala naznanila.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupe se: XX

Sadni mlin. Kdor bi ga imel na prodaj, če tudi starega v dobrem stanju. Na željo se plača tudi z živili. Ponudbe na upravo tega lista pod „Gorenšek št. 830.“

Kumno v veliki mali množini kupim. Franc Huber, trgovec, Maribor, Tegethofova ulica. 929

Kupim posestvo, tudi vinograd, s hišo in gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanju. Ponudbe z ceno do 15. avg. na uradu štvo tega lista pod „Posestvo 906.“

XX Prodaja se: XX

Lepa hiša z vrtom, kley za kavo in svinje in njiva se prodaja Maribor, Cesta na Sp. Radvanje št. 10. 882

Hiša

za trgovino na voglu, 2 nadstropna. Hiša za najemnike 1 in pol nadst. 1 minuto od mestne meje v Gradcu in Eggenbergu se obe takoj prodajo iz prste roke za nakupno ceno K 120.000. Bremenca 48.000 K. Hiša se prodaja samo Slovencu. Dopisi se naj pošljejo na naslov: „Hiša v Gradcu“ dobro naložen kapital J. J. 881 na upravo „Slov. Gosp.“

Gostilna, sredi Maribora, v dobrem stanju, jako obiskovana, sobe za tujece, veliki hlevi, lokal za mesarjijo, ledenica, vrt s sedeži in zelenjavo, staveniški prostori, je na prodaj. Posredovalci izključno. Pojavnika daje: A. Klemenčič, Parkstr. 24. 922

Težka kobila temnosiva, 16 1/2, pesti visoka, 5 1/2, leta stara, brez pogreška se prodaja. Vpraša se pri Jos. Šerec, Maribor, Tegethofova ulica 57. 918

Prodaja se posestvo v Šmartnem pri Celju. Redi se lahko 12—14 glav gorjive živine in par konj. Poslopje je vse sidano, z opoko krito. Leži 5 minut od velike c. Cena se izve pri posestniku Francu Dobiču v Šmartnem pri Celju št. 12. 907

Lepo posestvo se prodaja. Hiša z opoko krita, z dvema sobama, 2 kuhinji, pralnica, klet, novo zidan hlev, vrt, njiva in travnik, skupaj 2 orala. Dogače 49 pri Mariboru. 910

Več metrov finega domačega platna se prodaja. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Erastu Majheniču v Pobrežju, p. Sv. Vid niže Ptuj. 879

Imam in kamoloma Donadke gore vsakovratne mlinске kamne na prodaj. Tudi žrnjijo za domačo rabo. Jožef Planina Rogatec, Štajersko. 887

Decimalne tehtnice od 150 do 1000 kg. Kakor tudi tehtice za naglo rabo, na vsak kraj prodaja Franc Šnidar, Cesta na Poljanje št. 3, Maribor. 907

Prodaja se novi cerkveni tepih. Velikost: 138 cm X 188. Več povprašuj pri Šmarju. 862

Isvrstno hrvaško domače mlo za pranje dobiva se brez kart v trgovini Felber, Dravska ulica št. 11. Maribor. 898

XX Službe: XX

Sprejmeta se 2 hlapčka v Ku. šk. dijaškem semenu v Mariboru, Nadvojvoda Eugena ulica 12. 909

Priden konjski hlapec, zanesljiv, se sprejme pri Bonradu Gorenjak, Celje, Csa. Viljama cesta. 43 9 0

Deklica 14—15 letna iz dežele ali pa taka brez staršev se takoj sprejme v dobro službo in preskrbo. Naslov pove uprava „Slov. Gosp.“ pod št. 896.

Hlapec, sprejme vinarska šola Burgwald pri Mariboru, Plača po dogovoru. 891

Za šivanje se vzame učenka, katera se zase uči, plačuje se za vsak dan 1 l. mleka, Maribor, Reiserstrasse 15. 870

Učenca za trgovino v mešanin blagom sprejme Miloš Oset, Muta, Štajersko. 892

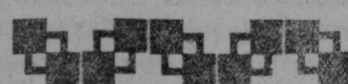
Sprejme se šofer (za graščino na Sp. Štajerskem), ki je bil v te lastnosti že zaposlen. Pismene poučbe z navedbo plačilnega zahteva in dneva mogotege vstopa je vpsolati na upravo „Sl. Gosp.“ pod št. 848.

Viničar z 4—8 del. možmi se sprejme za dobro plačilo pri g. Fr. Jerec, Počehova 801 pri Mariboru. 916

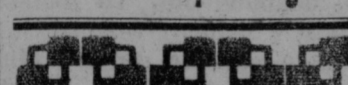
Dekla stara 34 l. želi iti za gospodijo k poštenemu gospodarju. Razume vsake delo. Kerška ul. 26. pri g. Kasperger, Maribor. 919

Pošten, zanesljiv viničar z 2 del. možmi se sprejme za Krčevino pri Mariboru. Vpraša se: Anton Tkalec, trgovec, Maribor, Glavni trg, št. 4. 928

Deklica za vse, se takoj sprejme. Imma hram ti svine, molziti itd. Jezik pestranska star. Plača letno 400 K in 2 pa a čevljev. — Boljša deklica tudi za hišna opravila in za gostilno, če zna slovensko in nekoliko nemško. Plača 340 K. Predaost imajo take, ki znajo nekaj šivati. Pismene poučbe in esebae predstave: Mella Jenke, petarja in kréma Ptujška gora pasta Štential. 917

Naročajte in razširjajte Slov. Gospodarja!

Majer, oženjen vojaščine prostiše službe do 1. novembra. Naslov v upravi. 908

Deklica zmožna obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi, ki ima veselje do prodaje čevljev in galanterijskega blaga, dobi stalno mesto. Vsa oskiba v hiši. Poštenost glavni pogoj. Ponudbe z zahtevki plaše in s fotografijo se naj pošljejo „Rohstoffverein“, čerljarski mojstri, Celje. 854

Za večje posestvo na Južno Štajerskem se išče oskrbnika z ženo, ki zna za večje število stalnih delavcev kuhati. Oskrbnik mora biti več poljedelstva in gozdarstva, energičen in trezen delovodja. Stanovanje, kurjavo ter pridelke, kolikor jih na posestvo vraste, dá gospodar. Plača po dogovoru. Prijave na zastopnika: Dr. A. Božič, odvetnik v Celju. 871

MAJER, prost vojaščine, ožen, njen, do 2 otroka, slovenskega rodu, nekaj nemško, izvežban za sadjarstvo in vinarstvo. Zena vešča živinoreje, se sprejme sredi meseca avgusta na nekem posestvu na Sp. Štajerskem. Deputat ali pa popolna oskrba. Plača po dogovoru. Stalna služba. Ponudbe pod „Majer 403 a“ na Kienreichovo aamčno pisarno, Gradec, Sackstrasse 4—6. (Kienreich 19.)

XX Rasna: XX

Dam malega prašička za celo moko obkolo. Natančnejša pojasnila v upravi pod št. 926.

Sreže apno se dobi pri Henriku Primus, Maribor, Tršaška cesta 25 poleg splošne bolnišnice. 124

Za postelj menjam živila; a postelj mora biti elegantna. Sme biti iz mehkega lesa. Več se izve pri upravi tega lista pod št. 921

6 mesecev star otrok se da na hrano. Naslov: Novak Ivana, Kaserngasse 21, Maribor. 901

Dve trdi postelji in 2 vlečka divan, 1 univerzalna miza se zamenja za živila ali za špeh. Glavni trg 18/II. nadst. vr. 7. 903

Kdor bi kaj vedel o Ivanu Dogša, ki je služil kot korpokal pri L. I. R. št. 26, 2. M. K. 8. voj, ter zadnjikrat pisal iz Galicije 15. oktobra 1914, se erosi, naj sporoči na naslov: Neža Dogša, p. Ormož, Štaj. Stroški se povrnejo 912

Otrok fant 17 mesecev star se da za svojega. Več se izve, Maribor, Franc Jožefova cesta 15, na dvorišču. 916

Posestvo 11 oravov veliko, se želi zamenjati za večje posestvo in se doplača. Naslov v upravi pod št. 904.

Moško obleko!

zamenjam za malega prašička. Več pove Janes Fuchs, cerkovnik, Jarenina. 915

Brevir (pars aestiva) in zgrabilo na progi Čmurek-Spilfeld. Kdor najde ti dve knigi, jih naj proti plačlu pošlje na uredništvo našega lista. 917

Imam za oddati različne sode za vino in tudi vprego za konje (za 6 konj, hrvaške vrste), imamo voz, stajle, koleselj nov za oddati, ali za živež, zamenjam tudi blago za obleko, nekaj pa za plačilo v denarju. Celje, Karl Traugasse št. 4. 928

Nakup konj

Lastniki konj, ki bi radi prodali konje (z ali brez evidenčnega lista) lahko vsak čas svoje konje ponudijo v nakup pisarni evidenčnega častnika za konje v Mariboru. 920

Odpadajoče sadje

(jabolka) se kupi vsako množino, prevzame tudi brez poprejšnjega naznanila po vozovih mlekarne in tovarna sadnih konserv, Maribor, Tegethofova ulica št. 63.

Za jetenstega prašiča se zamenja nova dolga zimska suknja še iz mirevnega blaga z močno in toplo podlago. Ponudbe na „Slovensko šolo“ v Hrastniku. 916

Cement in apno na vagone razpošila tvrdka Alaina Ot. Muška, Praga, Nsle 599, telefon 6868. Naslov za brzojave: Muška-Uhli-Nusle, Praga. 858

LEP SPOMIN!

Doprana slika v naravni velikosti

se Vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podobna. Cena K 22.—. Prosim naročila na Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesg. 23, Partere. 864

Žveplo za sede 1 zavoj 20 kosov K 7— ima v zalogi A. Krepek, Maribor, Bismarkstr. 19. 889

Nagrobne spomenike priporoča kamnosek Koban Franc, Rače. 667

Otrok, 14 mesecev star fant, se da za svojega. Naslov: Fleisberg, 3, Maribor. 877

Gostilna,

dobrodošla, prenovljena, enonadstropna hiša s sobami za tujece, stanovanja, veika svetla klet, lep vrt za goste, lep igled, legana vogalu v industrijskem kraju v neposredni bližini Maribora popolnoma opremljena z novim pohištvom, se zaradi družinskih razmer prodaja. Vpraša se v upravi pod „Gostilna št. 885.“

Več stare obleke, hišne in konjske oprave odda za domače pridelke kakor: mlo, jajce, fižol, kašo in drva: Tone Maloprou, Celje, Gosposka ul. 7. 884

Apno se v malem odda. Tegethofova cesta 40. 850

Kurent.

V Ljubljani se je ustanovil konzorcij, ki bo izdal humoristično satiričen list „Kurent.“ List bo izhajal po 2 krat na mesec ter izide prva številka že koncem tega meseca. Kurentu se je posrečilo si pridobiti mnogo odličnih sotrudnikov, tako humorističnih pisateljev kot satirističnih risarjev in karikaturistov, tako se bo glede vsebine in slik mogel uspešno kosati s najboljšimi podobnimi edicijami drugih narodov. Ker se bo vsled pomanjkanja papirja dočela naklada po številu naročnikov, prosimo vse, ki nameravajo „Kurenta“ naročiti, da store to takoj. Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja Upravi Kurenta v Ljubljani, Stari trg, št. 19. Zvezna tiskarna. Rokopise sprejema uredništvo „Kurenta“, Križevniška ulica 9, Ljubljana. Konzorcij „Kurenta“ je izdal humoristični almanah „Kurentov album“, ki vsebuje 18 originalnih risb Gasparija, Podrekarja in Smrekarja ter šaljive literarne prispevke znanih slovenskih pisateljev. Album stane 4 20 K. ter se dobi v vseh slovenskih knjigarnah in v upravi „Kurenta.“ 144

Barva za obleke

Obleka pobarvana, izgleda Nova
tedaj, če se le z najstanovitnejšo
pristno la najboljšo barvo
pobarva. Vsak si sam brez truda
in muke lahko pobarva v po-
ljubni barvi obleko in kaj druge-
ga, naj si bo iz kakšnegakoli bla-
ga. — Najmanjša pošiljatev je
je 10 zavitekov K 10-20 s poštai-
no in navedilom. Trgovec 100 za-
voj. K 40.—, pri 1000, K 35.—
za 100 zavitek. — Commission
„Mehlata“, Grac, Steyregasse
60/II. 800

„Mehlata“ moka.

Pri pomankanju moke

je najboljši pripomoček „Mehlata“
— moka; je k vsem pekarijem,
mednarodnim jedilom, kruhu, jukam
itd. za pridajati, ker po tem pesiva
lepe izgleda, zasitost, izdatnost,
hranljivost, terljivost pridelu. —
Je sredstvo proti različnim bele-
nim, zdravniške priporočeno, vse-
buje 10% slaščičarnih 10%, maš-
čobnih snovi. Dobi se najmanj 1
karton s 25 zavitki za K 75.—,
brev kart! Pri 2 kartonih se 10
odstotkov popusti. Mala prodaja
savitkov po K 3-50. Commission
„Mehlata“, Grac, Steyregasse
60/II. Za eventualno vprašanje se
prosi znanaka. 799

Sveče in sukanec

dobivam, le proti naprej plačanim
(vsaj 1/2, ostalo pozneje) parafin-
ske in voščene kos 1-80 — 2-80
K, najmanjša pošiljatev 100 ko-
sov v zabojčku. Laneni sukanec
znanka „Silberstern“ in „Kolo“
1000 Yards drt. K 400.—, 500
Yards K 200.—, 225 m K 120.—
150 m K 90.—, Grac, Steyreg
60/II. A. Postržin. Za eventualna
vprašanja znanaka. 801

Že sedaj je potreba, da
Skrbite!

Jesensko gnojenje
je najvažnejše! S teža-
vami dobivate kajnit,
ki vsebuje do

14 % KALIJA.

Zato prosim cenj. odje-
malce, da mi takoj po-
dalje naročila, da zamo-
rem v jeseni pravočasno
vstopi. Pojasnila in
skrajne ponudbe na raz-
polago! VINKO VABIČ,
velotičar, Žalec, Južne-
štajerska. (8 Mosse.)

Cunje

vseh vrst, jute, odpadki novoga
sukna, krojaški odrečki, raztrgane
nogavice, raztrgane mečke in žens-
ke obleke, stare posteljne odeje,
kose, kosil, konjske rpe, svilaške
ščetine, kupuje po najvišjih cenah
M. Thorinek & Co. Celje. Trgovci
in nakupovalci od hiše do hiše
dobije boljše cene. 811

Konjak.

Za oslabele v sled starosti, za sla-
bosti v želodcu in proti izgubi te-
lesne moči je staro vino-konjak
še več stoletij znano kot primarno
krepilno sredstvo, ki oživlja duh
in telo. Pošilja 4 poliliterske ste-
klenice franko za K 88.—. Vino
belo in rdeči burgundski od 50 l
naprej dokler je še kaj zaloge po
K 8-80 liter. Benedikt Herli, vabo-
posrednik, grad Golč pri Konjicah,
Stara Cesta 1. 831

8 vinarjev

(za eno dopisnico)
Vas stane moj ce-
nik, katerega vam
na zahtevo po-
šljem zastonj.
Prva tovarna ur
Ivan Konrad,
c. in kr. dvorni dobavitelj v
Mostu (Brüx) št. 1963 (Češko.)
Nikljaste ali jeklene anker-ure
K 26.—, 28.—, 30.—, iz bele
kovine (Gleria-srebro), goldin
ali jeklene Remont. ure z dvoj-
nim pokrovom K 35.—, 40.—,
50.—, 60.—. Budilke K 16.—,
18.—, 20.—. Triletno jamstvo.
Pošiljanje po povzetju. Zamen-
java dovoljena ali denar nazaj.
(8 Duk.)

KUPUJEM:

les za jame od 12 cm
naprej nadalje
mehak okrogel les,
smrekovo lju-lansko i.
blje, čreslo/letošnje
kostanjev les od 10 cm
hrastov les naprej.

Prosim ponudbe s skraj-
nimi cenami, množin in
navedboroka za oddajo

VINKO VABIČ,
Žalec, 7 Južna Štajer.

Kulturno poslovanje,
Takojšnje plačilo proti
duplikatom,

(4 Mosse.)

Vino in sadni mošt, motno, pokva-
rjeno, zavrelo kakor tudi diši po
plesnobi se popravi. Prosi se vzor-
ec poslati na naslov: Peter Sker-
bec pri deželnem odboru, Gorica,
Primorsko. 59

Posestniki! Vsakovrstna piščeta
in odraslo perutnino, kuncce in
svinje ozdravite griže (tudi krvava)
in vsakere drsljavosti ter difterije
celo gotovo edino le s PALMA.
To, mnogo preskušeno, z najbolj-
šimi spridevali in leta 1910 z ve-
liko srebrno svetinjo odlikovano
sredstvo z navodilom dobite takoj
zavarovano poštino prosto, če v
naprej pošljete 5 K, ali večkrat-
toliko. — Ker snovi za PALMA
dobiti ni, jaz pa tega izdelka le
malo imam, svetujem, da naročite
takoj. — I. E. Weigl, Maribor,
Gospodsk. ulica 33., (trgovina s
papirjem.) 405

Miši-podgane stenice-šcurki

Isdelovanje in
razpošiljanje
preizkuš. radi-
kalno učinku-
nega uničevala, sredstva, za ka-
tere delajajo vsak dan zahvalna
pisma. Za podgane i. miši K 5.—
za šcurke K 4-50; taktura za
stenice K 2.—; uničevalac mo-
ljev K 2.—; prašek proti mrčes-
om K 1-50; in K 3.—; sem spa-
dajoči uničevalac K 1-20;
tinktura proti ušem pri ljudeh
K 1-50; mazilo za uši pri ži-
vi K 2.—; prašek za uši v oble-
ki in perilu K 2.—; tinktura za
bolhe, pri psih K 1-50; Prašek
proti šurjim ušem K 2.—; tink-
tura proti mrčesu na sadju
in zelenjavi (uničev. rastlin) K
3.— — Pošilja po povzetju Za-
voj za pokroevanje mrčesa
M. Anker, Zagreb 35. Petrinj-
ska ulica 3/III. 595

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah
strd, vosek, suhe gobe, janež in kumno.

IVAN RAVNIKAR, Celje.

Pohištvo

za spalne in jedilne sobe, knjižnice i. t. d., kuhinjska
oprava, posamezne omare, postelje, mize, stole, predelane
omare iz mehkega in trdega lesa, otomani, spaln divani
ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva
po jako nizkih cenah samo v trgovini

KAREL PREIS,
Stolni trg št. 6., Maribor.

Ceniki zastonj! Slobodno na ogled!

Razpošiljam na vse strani pohištva. 345

Barvo za obleko,

črna temnomodra, temnorjava, tem-
nordeča, temnoz-
lena in temnosiva za domače barvanje platna,
volne in svile v zavojčkih á 50 vin.: pošilja
zunaj franko, če se pošlje naprej znesek ali pa
proti povzetju: H. Bjellerbek, Maribor, Gospodsk.
ulica št. 29. 698

100.000

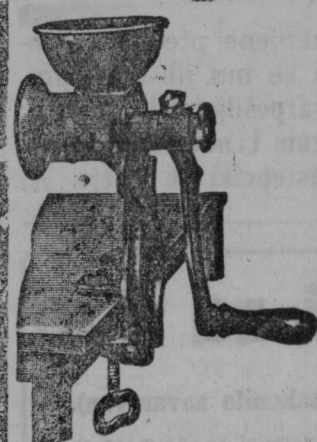

hvalni odjemalci potrjujejo, da koreninski
pokončevalec „Rhabdium“ v treh dneh brez
bolečin odstranjuje kurje oči, bradavice, trde
kože. Uspeh zjamčen. Cena 3 K, 3 lončki 7
K, 3 lončkov 11 K. Zelo dobro deli odpravljaja
„FIDES“: še trdovraten rojnatizem povzroča
zelo bole, kadar se vsa sredstva odrekla in še
se zobje voliti. Če ni uspeha denar nazaj.
Cena 3 K, 3 škatljice 7 K, 6 škatljice 11 K.
Ni več zobje kamnena nasade, nič več sla-
bega duha iz ust! Srečnobe zobje dobite po
zidu „XIRIS“: Takojšnji učinek! Cena 3 K,
3 steklenice 7 K.

Podgane, miši

se popolnoma iztrebi s podgansko smrdjo.
Če ne pomaga, denar nazaj. 100 zahvalnih pismen. Cena 4 K, 3 škatljice 9 K.
Stenice, uši, bolhe, šcurke uničuje v zalogo vred korenito „THIERA“: Cena 3
K, 3 kartoni 7 K, prašek zoper uši sraven 2 K.

KEMENI, Košice (Kassa) poštni oddelek 1210/60, Ogrsko.

Universalni ročni milni (zakonito
zajamčen.)

Moj universalni ročni milni je posebno
primeren za mletje moka, dišav, sla-
dkorja, kave, ovsnega kaša, oreškov, pše-
nice, jčmenca, ova, riž, koruze, riža
i. t. d. Ta mali milni se je med vojno
izborni obnesel in se more rabiti za
vsakovrstna mletja (grebe in fino).
Teža 1 kg.

Cena K 24 en komad.

Pošilja iz Dunaja proti pošiljati zne-
ska. Glavno zastopstvo

Maks Böhnell
Dunaj,

Margaretenstrasse 27/Abt. P. 12.
815. Ceniki zastonj.

Brezplačni naslov: Cirilova
tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Koropna cesta št. 6

Češkovni račun c. br. poštno
p. Maribor št. 25.433 in
interni telefon št. 110

Na znanje!

Cirilova Tiskarna v Mariboru vljudno naznanja
vsem cenjenim odjemalcem, da je prisiljena od
zdaj naprej pošiljati naročeno blago „priporočeno“,
radi česar se bodo reči seveda podražile za 25.
vin. Izgubi se namreč zdaj na pošti silno veliko
pošiljatev, da celih velikih zavojev, česar seveda
pošta ne povrne. Zato prosimo, da cenj. odjemalci
kolikor mogoče naročijo več reči skupaj da se ne
izda preveč za nepotrebne poštnine.

Molitveniki za birmance. Botri najrajši kupijo
birmancu lep molitvenik za spomin. Prav je tako.
Pa kje ga dobiti in kakšen naj bo? Kakor vsega,
primanjkuje letos tudi molitvenikov, ker knjigoveži
skoraj nič več ne delajo radi pomanjkanja materi-
ala. Radi tega nekaterih molitvenikov ni več do-
biti. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru še
ima v zalogi in toplo priporoča nekaj
sledenih prav primernih molitvenikov za bir-
mance v različnih vezavah, vse z zlato
obrezo s poštnino vred po poleg stoječih
cenah:

Marija Kraljica vseh svetnikov po K 3-10; 3-30; 4-10
Marija varhinja nedolžnosti po K 2-90; 5-50.
Rajski glasovi po K 2-90; 3-30; 3-80; 4-20.
Češčena si Marija po K 1-90; 2-90; 3-10; 3-40.
Skrbi za dušo po K 2-90; 3-10; 4-10; 4-20; 6-40.
Duhovno veselje po K 3-—; 4-—; 4-30; 4-70; 4-90;
6-40; 6-80.

Jezus prijatelj otrok po K 1-80; 6-20.

Angelj varih po K 1-80; 2-20.

Kvišku srca po K 2-50; 3-—.

V nebesa hočem (za male birmance) po K 1-70; 1-90.

Bogumila po K 3-90; 4-90.

Za birmance najbolj priporočamo „Duhovno
veselje“, ali kakor se tudi imenuje: Pridi sv. Duh,
ker obsega ravno nauk o sv. Duhu in razne pobož-
nostik Bogu sv. Duhu. Jako dober je tudi molitve-
nik; Bogumila, (za večje deklice).

Naročili smo od navedenih knjig tudi boljše,
dražje vezave, a še dozdej sploh nismo nič
dobili. Ako dobimo, jih še objavimo.

Ti molitveniki se lahko naročijo pri Tis-
karni sv. Cirila v Mariboru. Doposlali
se bodo priporočene.

Kako si je treba naročiti Slovenskega Gospodarja?
List je treba plačati vedno naprej. Kdor si list na-
roči po dopisnici, dobi le eno številko s po-
ložnico na ogled. Če-le, ko pošlje denar, se mu
začne list redno pošiljati. Svetujemo vsem,
ki želijo postati novi naročniki našega
lista, da ne pišejo prvokrat dopisnice in ne zahte-
vajo lista s položnico na ogled, ampak naj si ku-
pijo na pošti poštno nakaznico ter nam
takej pošljejo po nakaznici denar, potem
bode list dobili v roke tekom enega tedna.
Če pa najprej zahtevajo od nas položnice in potem
po njej pošljejo denar, lista gotovo pred tremi
tedni ne bodo vedno dobivali, ker položnice mi
preko Dunaja včasih še-le čez 10 dni dobimo.
Na položnico ali nakaznico napiši razločno svoje
ime ter kraj in pošto. Ako si list že dozdej dobi-
val, napiši na položnico ali nakaznico besedo:
star naročnik in pristavi zraven tisto
številko, ki jo najdeš na ovitku svojega lista.
Če si pa list naroči prvokrat, potem pa zapiši
na položnico ali nakaznico: nov naročnik.
Slovenski Gospodar stane za celo leto 8 K, za
pol leta 4 K, za četr leta 2 K; za vojake za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospo-
darja se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj na-
rašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva
za 400%, masa za valjarje za 1000%, surovo
olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi
tega smo žal prisiljeni od zdaj za na-
prej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za-
naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petilivista, ki
je 6 milimetre visoka in 47 milimetrov dolga 48
vinarjev, oziroma kar je isto, 1 kvadratni centi-
meter prostora stane 48 vinarjev; pri dvakratni
ali večkratni objavi pa bo stala petilivista 40 vin.
oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri »Malih oz-
nanjih« pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene
inserate prosimo, da blagovolijo to zvišanje vsiti
na znanje.

Kupujte le domač izdelek, to je:

Debiva se v vseh prodajalnah!

MUDr. Jožef Luzar

naznanja,

da ordinira od 16. julija t. leta
naprej pri Sv. Lenartu v Slov.
goricah v dr. Tipličevi hiši. 884

Parni stroj

z 32 do 36 konjskimi močmi dobroohranjen,
kupi tvrdka I. Čater v Celju. 895

Narodna pridobitev v Industriji.

Obširna tovarna za izdelovanje barv in lesnih
izdelkov v Ljubiji pri Mozirju, ki je bila še pred
kratnim last nekega nemškega nacionalca iz Gradca,
je prišla s 1. junijem v slovenske roke. Kupila jo
je domača družba iz Gornje Savinjske doline ter
se pod imenom družabnika Alojzija Goričar
i. dr. trgovske vpisala.

Ta tovarna se je bavila že pred vojno s to
stroko ter imela neposredne trgovske stike z Nem-
čijo, Rumunijo in Sev. Ameriko, kamor je tudi
izvažala svoje barvne izdelke.

Žleti je, da bi to podjetje, ki je dobro fan-
dirano, v bodoče še bolje prospevalo v prid po-
djetnikom in v ponos slovenski domovini! 891

Delavci

za spravljane lesa moški in ženske, za sekanje
mekkega lesa za kurjavo se sprejmejo pri dobri
plači in prosti oskrbi. Če se morejo dobro rabiti
se jim da tudi popolna hrana. Tovarna vžigalic,
Ruše 896

Umetna gnojila.

Ker je dobila Kmet. zadruga v Račah prepoz-
no obvestilo, da dobi tudi ona umetna gnojila, so
povečini vse kmetijske korporacije naročile T maže
vo žlindro drugje. Opozorimo pa, da sprejema
Kmetijska zadruga v Račah naročila na vsa
ko množino kalija in kajnita. Kalijeva sol je zelo
važno gnojilo in ga potrebuje vsaka zemlja in
vsaka rastlina. Naročiti je treba takoj, ker bo poz-
neje izvoz iz Nemčije zopet prepovedan v Avstriji
pa, kakor znano, ne dobivamo te soli. Pošljite to-
re v najkrajšem času naročila zadrugi v Račah.
Žleti bi bilo, da bi naročilo po več posestnikov
skupaj celi vagon, ker je razpošiljanje na drobno
zelo težavno in včasih skoraj nemogoče, ker je
premalo delavcev. Ako se pošljejo vreče, je treba
na iste napisati ime, da se ne izgubijo ali za-
menjajo. 813

Naznanilo.

Zavarovalni oddelek, ekspozitura v
Mariboru c. kr. avstr. zaklada za
vdove in sirote naznanja, da se z
dne 15. t. m. preseli okrajna poslo-
valnica, ki je bila do sedaj v poslo-
pju c. k. okrajnega glavarstva, v pro-
store ekspoziture, Sodnijska ulica
št. 14. 814

Barva za obleke

se dobiva pri slovenski tvrdki

Ivan Ravnikar,
Celje. 815

Krapina - toplice lečje protin
(Hrvatsko) reumo (Uganje),
Pojasnili i pre- padavico
spekti zastoni (Ischias).
Dobra preskrba zagotovljena. (Kienr.)

Važno!

Ne prezreti!

Ker se je stavbeni material in pohištvo tako
podražilo, a nevarnost požara, ker ni gasilcev, pa
večja kot kdaj prej, naj toraj vsakdo:

1. ki nima vsa poslopja in premičnine za-
varovane,
2. ki še ni dal, naj je zavarovan kjerkoli,
zvišati svojega zavarovanja in
3. ki mu zavarovanje pri tujih zavarovalni-
cah že poteka

piše

na Glavno poverjeništvu Vzajemne zavarovalnice, Celje,
Breg 33, ki postreže vsakemu in sicer brezplačno
s potrebnimi nasveti. Istotam se sprejemajo tudi
zastopniki in potovalci. 802

Vsak

previden kmetovalec

si naroči že sedaj svoje

žrmlje (domač mlin),

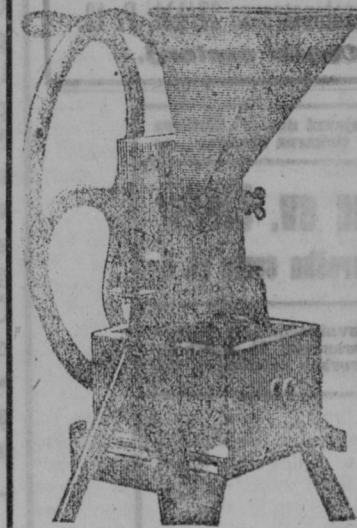
kotelj za žganje,

parilnik za krmo,

kakor tudi druge tu ne naznanjene predmete, po-
ljudeljske stroje in orodja, da se mu jih more pa-
ročasno poslati po Specialni razpošiljalnici za stroje:
Alpenländische Verkaufsstelle „zum Landwirt“, Leoben,
Langgasse 1. G. r. Štaj. — Zastopniki se iščejo. 751

Ročni mlini za žito

(zakonito zavarovan).

Moji originalni ročni mlini za žito
a masivnim nastavkom iz hrastovega
lesa ali železa s predobilcem in vi-
jakom je posebno pripraven za debele
mleže in za fino tudi, za vsako vrsto
žita. Priprava, a dobra izpeljava,
plošče se lahko spremenijo iz zelo tr-
dega materiala in se celo pri močni
uporabi skrepe nič ne pokvarijo. Ma-
del 4 z rečnim gonilnim kolecom za
mali obrat, teža 1 kg cena 100 K. Ma-
del 5 z rečnim gonilnim kolecom za
večji obrat, približno 12 kg, K 120.—
Rezervne mlinске plošče K 14.— (dvo-
je). Masivno stojalo iz lesa ali železa
z omario vred K 80.— posebej. Po-
šilja iz Dunaja, če se pošlje 20 K are,
ostanek po povzetju po glavnem za-
stopstvu.

MAKS BÖHNEL.

Dunaj VI., Margarethen-
str. 27., Abt. P. 12. 814

Kmetska hranilnica in posojilnica v Ptuj

reg. zadr. z neom. zavezo,

Minoritški samostan.

Obreštuje hranilne vloge po 3 1/2 %/o. Za nalaganje
po pošti se na razpolago položnice po-
štne hranilnice šte. 118.060.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na
poročstvo in zastavo. Vknjižbo izvršuje
posojilnica brezplačno; stranka plača
le koleke. 889

Uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU,

reg. zadruga z neom. zavezo.

Obreštuje hranilne vloge po 3 3/4 %/o. Za nalaganje
po pošti na razpolago položnice poštne hra-
nilnice št. 92.465.

Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na
poročstvo in zastavo. Vknjižbo izvršuje poso-
jilnica brezplačno; stranka plača le koleke.

Uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.
Hotel beli volk Graška (Cesar Viljemova) ce-
sta št. 9

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice 1 K 80 v. O dobrem učinkovanju
teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pism.
F. Prull, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“, Maribor,
Glavni trg št. 15, blizu rotovža.

Zahvala

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj
ka sem se preprčal da res pomagajo, Vam izrekam lepo
hvalo ter priporočam to zdravilo vsem svinjerejem. Prosim,
pošljite mi spet svinjskih kapljic za rdečico in sicer hitro
kakor morete 6 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanc
Srednja vas, dne 6. avgusta 1916. 825

CUDEŽNA PRIPRAVA

(igla) za popravljane, samo K 4-90 šiva hitro ka-
kor stroj. Najboljša iznajdba za usnje, raztrgane
čevlje, konjsko opravo, odeje, vreče kakor tudi za
vse vrste suknja in obleke i. t. d. Se lahko krpa in
šilje kakor hoče. Potrebo za vsakega Jamstvo
za rabo. Cena za kompletno pripravo s cvrnom, 4
različnih igel in navodilo a 1 kos K 4.90, 3 kosi
K 13.50. Pošilja se po povzetju. M. SVOBODA, Dunaj, III/2.
Hiesgasse 13-43. 782

ZAHVALA.

Globoko ganjeni kličemo pri odprtem
grobu naše ljube nepozabne hčerke oziroma
sestrice

Julije Žunkovič,

visokočastitemu g. Alojziju Sagaj za krasen
govor, njemu in č. g. Ivanu Greif za sprem-
stvo na njeni zadnji poti, pevskemu zboru za
glinjivo petje, zlatoličkim in starškim dekle-
tom za vence in šopke najprisernejšo zahvalo.

Vsem sorodnikom in znancem izrekam
najprisernejši: „Bog plačaj!“ za tolažbo v
kratki mučni bolezni in za obilno udeležanje
na žalnem sprevodu.

Zlatoličje, dne 16. julija 1918.

Žalnočči oče in sestre.

Zahvala.

Za ljubemjive dokaze srčnega sočutja
povodom prebitke izgube našega ljubljene-
ga očeta in starega očeta gospoda

IVANA REBERNIK,

posestnika in obč. svetov. v Zerkovcih,

izrekam vsem cenjenim udeležencem pogreba
priserčno zahvalo. Posebno se zahvaljujem č.
g. kapl. P. Paulču za vodstvo pogreba, g.
nadučitelju in pevkam za glinjivo petje.

Priporočamo dašo dragega pokojnika v
n olitev in blag spomin!

Zerkovec, dne 20. julija 1918.

Žalnočča rodbina Rebernik.